

OPERATIVNÍ PLÁN ZAČLEŇOVÁNÍ ŽÁKŮ S OMJ NA ZŠ SATALICE

Praha 9 – Satalice

K Cihelně 137

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

OBSAH

ÚVOD	3
Specifika žáků s OMJ	5
Čeština jako druhý jazyk	6
PŘIJETÍ ŽÁKA S OMJ NA ŠKOLU	7
Zařazení do ročníku	7
Úvodní rozhovory s rodiči	8
PRVNÍ DNY ŽÁKA S OMJ VE ŠKOLE	10
Adaptační koordinátor	10
Patron	10
PODPORA ŽÁKA S OMJ	11
Jazyková a pedagogická diagnostika	11
Jazyková příprava a podpora žáka s OMJ	12
Plán pedagogické podpory	14
Zapojení žáka s OMJ do výuky – tipy z praxe	15
Distanční výuka	17
Hodnocení žáka s OMJ	18
Změna třídního učitele, přechod na 2. stupeň	19
PRÁCE S KLIMATEM TŘÍDY	20
KROUŽKY A KLUBY	21
KOMUNIKACE S RODIČI ŽÁKŮ S OMJ	21
KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ – PŘECHODY ZŠ/SŠ	22
INTERKULTURNÍ PRÁCE, SPOLUPRÁCE S NNO	23
ČDJ A SEZNAM LITERATURY	25
Seznam základní doporučené literatury a internetových zdrojů	27
Pracovní listy	30
Přílohy:	33
Obrazová příloha	33
Pracovní listy – úvod	36
Pracovní listy ČJL – základní skladební dvojice	39
Průřezový test po návratu z intenzivního kurzu ČDJ	53
Pracovní listy AJ	65
Čtenářská dílna pro žáky s OMJ	95
Komunikace s žáky a rodiči s OMJ	98
Slovní hodnocení u žáků s OMJ	102
PŘEHLEDNÁ TABULKA OPERATIVNÍHO PLÁNU ZAČLEŇOVÁNÍ NA ZŠ SATALICE	106
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	110
O INBÁZI	111
O PROJEKTU MOSTY KE ŠKOLÁM III	111

ÚVOD

Děti, které přicházejí do České republiky z kulturně a jazykově odlišného prostředí, v posledních letech mírně přibývá. Podle údajů Českého statistického úřadu ve školním roce 2020/21 navštěvovalo české základní školy 28 380 žáků s jiným než českým občanstvím, což tvořilo asi kolem 2,9 % všech žáků ZŠ v ČR. Nejvíce takových dětí je v Praze (cca 36 % z celkového počtu žáků-cizinců u nás). Mezi nejčastější země jejich původu patří Ukrajina, Slovensko, Vietnam, Rusko a Mongolsko.

Žák s jiným než českým občanstvím se však automaticky nerovná žák s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Někteří z těchto žáků se v České republice již narodili, absolvovali MŠ a jsou jazykově na úrovni rodilých mluvčích. Jiní přicházejí do ČR v pozdějším věku a nastupují do českých škol s malou nebo žádnou znalostí češtiny – a to nejen do 1. třídy, ale i do vyšších ročníků a někdy i v průběhu školního roku. Kromě nich ale existuje nezanedbatelná skupina žáků sice s českým občanstvím, kteří však česky dostatečně neumí – ať již se jedná o děti českých občanů, které vyrostly v cizině, kde se i vzdělávaly, děti bilingvní nebo o děti-cizince, které získaly spolu s rodiči české občanství, ale mají odlišný mateřský jazyk. Podle odhadů je těchto žáků na českých ZŠ v současné době více než 10 000, což ukazuje, že pojem žák-cizinec není zcela přesný, pokud chceme mluvit o skupině žáků s nedostatečnou znalostí češtiny. Protože z pedagogického hlediska není podstatné, jakým pobytovým statutem žák disponuje, ale na kolik ovládá vyučující jazyk, nazýváme tyto žáky, kteří tvoří velmi různorodou skupinu, žáky s odlišným mateřským jazykem (OMJ).

Na pražských základních školách tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem v současné době asi 9 % žáků.

Pro ZŠ Satalice není tato situace žádnou novinkou, s žáky s OMJ pracuje dlouhodobě, neboť jejich počet se od roku 2012 postupně zvyšuje – do 1. třídy každoročně nastupují nové děti s potřebou jazykové podpory, v září 2021 do školy nastoupil žák s nulovou znalostí češtiny, po vyhlášení války na Ukrajině (24. 2. 2022) do školy přišlo postupně 17 žáků uprchlíků z Ukrajiny. Na ZŠ Satalice je ve školním roce 2021/2022 standardně 25 žáků s OMJ, kteří se vyskytují vyrovnaně na 1. i na 2. stupni. Nejvíce žáků pochází z Ukrajiny a ze Slovenska. Integrace žáků na 1. stupni probíhá bez větších obtíží, více pozornosti si žádá jazyková podpora žáků na 2. stupni, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem v navazujícím vzdělávacím stupni. Počet 25 žáků s OMJ se po únoru rozšířil o již zmíněných 17 uprchlíků z Ukrajiny, kteří od března 2022 do konce školního

roku přišli zhruba ve 3 vlnách. Pro práci s žáky s OMJ si škola vytvořila množství různých nástrojů – je zapojena do projektu OP PPR Výzva 54 (doučování žáků s OMJ, podpora pedagogů v hodinách), do Šablon III (školní psycholožka), do Národního plánu obnovy a do dalších aktivit (např. projektu Integročního centra Praha, o. p. s. s názvem „(DEZ)informace“).

Jedním z kroků, které ZŠ Satalice učinila v tématu práce s žáky s OMJ, je také spolupráce s neziskovými organizacemi (např. informační schůzky pro rodiče ve spolupráci s Meta o.p.s.). Ve školním roce 2021/2022 začala spolupracovat s InBází, z.s., a to na projektu Mosty ke školám III, který se soustředí na podporu konkrétních pedagogických pracovníků - dvojjazyčné asistentky pedagoga (dále AP), pedagožek na 1. a 2. stupni, výchovné poradkyně - v oblasti multikulturní výchovy a začleňování žáků s OMJ. V rámci aktivity KA2 zaměřené na začleňování žáků s OMJ bylo podpořeno šest pedagožek následujícími aktivitami: skupinové a individuální konzultace, 7 tematických textů na různá témata týkající se začleňování, ukázkové hodiny Češtiny jako druhého jazyka (dále ČDJ) a zpracované vybrané materiály do výuky žáků s OMJ.

Druhé pololetí školního roku 2021/2022 představovalo velkou výzvu v oblasti rozvoje integračního potenciálu školy. Škola se okamžitě zapojila do podpory Ukrajiny (sbírka oblečení, obědy zdarma pro ukrajinské žáky financované z prostředků Spolku Satalická škola, podpůrné a reflexivní aktivity všech žáků ve výuce). Pod vedením dvojjazyčné AP byla operativně zřízena adaptační skupina, v níž v menší míře působila i ukrajinská dobrovolnice, později zafinancovaná z Národního plánu obnovy. Škola ukrajinské žáky rozdělila do dvou skupin dle věku (1. a 2. stupeň) a poskytovala jim 2 hodiny ČDJ denně. Vezbylých hodinách byli žáci integrováni do běžných tříd - zejména na výchovy, matematiku a cizí jazyky. Náplň práce dvojjazyčné AP se částečně proměnila a agenda pomoci nově příchozím žákům v prvních týdnech odsunula do pozadí podporu stávajících žáků s OMJ, jimž nicméně zůstaly zachovány odpolední hodiny ČDJ/doučování s dvojjazyčnou AP. S provozem adaptační skupiny byla spojena náročnější administrativa (omlouvání žáků) a koordinace pedagogického sboru (průběžné zapojování nových žáků do běžných tříd, komunikace kolem docházky do školní družiny). Škola operativně uspořádala schůzky pro rodiče, dodatečné zápisy (přihlásilo se 6 zájemců) a zorganizovala překlady základních informací pro nové žáky a jejich rodiče (s podporou interkulturních pracovníků InBáze). Dvojjazyčná AP získala zkušenost v práci s větší heterogenní skupinou a celkový zájem pedagogického sboru o metody výuky ČDJ a práce s žáky s OMJ ve výuce vzrostl.

Vyústěním společných aktivit spolupráce s InBází, z. s. je následující Operativní plán začleňování žáků s OMJ na ZŠ Satalice, který má sloužit pedagogům jako vodítko, jak postupovat a čemu věnovat pozornost při práci s žáky s OMJ.

Plán začleňování má být stručný a podávat nejzákladnější informace. Pro detailnější vzhled jsou k jednotlivým tématům připojeny odkazy na relevantní internetové zdroje, z nichž je možno čerpat doplňkové informace. Přílohy obsahují text o výuce češtiny jako druhého jazyka (ČDJ), přehled materiálů vzniklých během spolupráce, přehlednou tabulku zapojených osob a kompetencí v oblasti začleňování žáků s OMJ a seznam použité literatury a internetových zdrojů.

Specifika žáků s OMJ

Jazyková bariéra je pro žáky s OMJ zásadní překážkou, která může výrazně limitovat jejich studijní úspěchy. Při vzdělávání žáků s OMJ totiž dochází k situaci, kdy se současně učí nový (druhý) jazyk a zároveň se prostřednictvím tohoto jazyka učí. To klade na učitele i žáky vysoké nároky, neboť jazyk, který vyučující používají při výuce, je složitý a jeho součástí je mj. specifická slovní zásoba, která neodpovídá začátečnické jazykové úrovni češtiny žáků s OMJ, a to ani v prvních ročnících ZŠ.

Přesto se však od těchto žáků očekává, že se co nejrychleji zařadí do vzdělávacího procesu a vyrovnají se svým spolužákům, kteří mají češtinu jako mateřštinu. Těmto nárokům jsou schopni dostát, pouze pokud dostanou odpovídající podporu, spočívající především **v systematické a dlouhodobé výuce češtiny jako druhého jazyka.**

Kromě legislativní podpory, na kterou mají žáci s OMJ ze zákona nárok, velmi pomáhají i **další formy podpory jako doplňkové jazykové kurzy, individuální či skupinové doučování či mimoškolní aktivity a kroužky**, při nichž se tito žáci pohybují v českojazyčném prostředí a nenásilnou formou si osvojují jazyk.

Více informací o žácích s OMJ najdete zde: <http://www.inkluzivniskola.cz/deti-zaci-s-omj>

Čeština jako druhý jazyk

Výuka češtiny u žáků s odlišným mateřským jazykem má svá specifika. Pokud do českého prostředí přijde někdo, pro koho není čeština mateřštinou a začne se učit česky, strukturu jazyka vnímá jiným způsobem než rodilý mluvčí. Proto také musí výuka vypadat jinak. **Výuka češtiny jako druhého/cizího jazyka je zcela odlišná od výuky češtiny jako jazyka mateřského** (tzv. školní předmět český jazyk, který se učí čeští žáci). Stále se jedná o výuku téhož jazyka, o stejný soubor jazykových prostředků se stejnou strukturou a systémem, ale přistupujeme k němu jiným způsobem.

Při výuce cizinců se většinou mluví o **češtině jako cizím jazyku**. V tomto Operativním plánu začleňování používáme termín **čeština jako druhý jazyk (ČDJ)**, který se v oblasti školství již prosadil a který lépe odpovídá realitě, v níž k osvojování jazyka dochází. V čem je rozdíl? **Čeština jako cizí jazyk** je studium češtiny v prostředí, kde čeština není běžným prostředkem komunikace, stejně jako např. studium angličtiny v českém prostředí – tento jazyk se učíme, ale nemusíme s ním denně komunikovat, učit se v něm nebo v tomto jazykovém prostředí žít. Čeština jako druhý jazyk (ČDJ) je pojem, který se používá i v jiných jazycích (*English as a Second Language, Deutsch als Fremdsprache*) pro výuku žáků a studentů s odlišným mateřským jazykem v majoritním jazykovém prostředí pro potřeby dalšího studia a budoucího zaměstnání.

PŘIJETÍ ŽÁKA S OMJ NA ŠKOLU

Žáci s jiným než českým občanstvím či odlišným mateřským jazykem jsou přijímáni do českých ZŠ v souladu s principy rovného vzdělávání bez dalších podmínek (jako je znalost ČJ nebo předchozí vzdělávání). Povinná školní docházka se vztahuje na všechny cizince, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů a spádová škola je povinna je přijmout bez ohledu na legálnost a délku jejich pobytu. Jediný důvod pro nepřijetí žáka s OMJ do ZŠ je plná kapacita školy nebo školského zařízení, v tomto případě je třeba rodičům předat informace a kontakty na příslušný odbor školství městské části, který pro dítě zajistí místo v jiné škole.

Za přijetí žáka s OMJ odpovídá na ZŠ Satalice ředitelka školy Ing. Daniela Vočadlová, která o přijetí informuje koordinátorku podpory žáků s OMJ (zástupkyně ředitelky Ing. Alžběta Oborná), výchovnou poradkyni (PaedDr. Soňa Paulová), adaptační koordinátorku (dvojjazyčná AP, Martina Zaňáková, DiS.) - ty nastaví první adaptační kroky (komunikace s rodiči, pedagogická a jazyková diagnostika, zařazení do skupiny pro jazykovou podporu atd).

Zařazení do ročníku

Pokud žák přichází ze školy ze zahraničí, kde již část školní docházky absolvoval, ale neovládá dobře češtinu, je někdy problém jej zařadit do ročníku. Snažíme se žáky zařazovat podle věku, mezi věkově stejně staré spolužáky se nejsnáze začlení. Kromě věku se někdy bere v úvahu i znalost češtiny nebo dosavadní vzdělávání. Znalost či neznalost češtiny by v rozhodování neměla hrát velkou roli – pokud žák neumí dostatečně česky, bude potřebovat podporu v jakémkoli ročníku, pouze ho zařadit o rok níž bez další podpory není žádnou pomocí. Je lepší zařadit ho podle věku a zajistit mu co nejvyšší jazykovou podporu ve všech předmětech (ideálně zakotvenou v Plánu pedagogické podpory/PLPP či Plánu jazykové podpory/PJP), doučování nebo asistenta pedagoga. Výjimku tvoří pouze žáci, kterým je 14-15 let a blíží se jejich odchod na střední školu. Zde naopak doporučujeme zařadit o ročník níž a intenzivně se věnovat jazykové přípravě. V nezbytných případech je možné v rámci 3. stupně podpurných opatření dle § 16

v odůvodněných případech prodloužit délku studia, viz: Vyhláška č. 27/2016 Sb.: „pokud to speciální vzdělávací potřeby vyžadují (zejména u žáků z odlišného kulturního prostředí nebo žijících v odlišných životních podmínkách), je možné v případě potřeby prodloužit délku základního, středního a vyššího odborného vzdělávání o 1 rok.“

Na ZŠ Satalice žáka přijímá ředitelka školy Ing. Daniela Vočadlová, o přijetí žáka s OMJ informuje koordinátorku podpory žáků s OMJ Ing. Alžbětu Obornou, výchovnou poradkyni PaedDr. Soňu Paulovou a dvojjazyčnou AP Martinu Zaňákovou DiS., které podniknou nezbytné kroky, tj. spojí se s třídní učitelkou či učitelem a iniciují úvodní schůzku se zákonnými zástupci žáka. Na této schůzce jsou rodiče informováni o průběhu vzdělávání a slouží také k vyjasnění vzájemných očekávání ze strany školy i rodičů. Výchovná poradkyně provede základní pedagogickou diagnostiku.

Úvodní rozhovory s rodiči

Je důležité o žákovi při zápisu **získat od rodičů co největší množství informací**, které nám pomohou udělat si o žákovi lepší představu.

Zjišťujeme zejména:

- jméno a příjmení dítěte včetně správné výslovnosti
- rodný list dítěte, pas dítěte
- kontakty na rodiče (telefon, mail), adresu bydliště
- doklady o předchozím vzdělávání (vysvědčení, školní dokumenty)
- okolnosti příchodu rodiny do ČR (alespoň rámcově)

Informujeme z pozice školy o:

- zařazení do ročníku (pokud jsme se rozhodli zařadit dítě o ročník níž, měli by s tím rodiče souhlasit)
- harmonogramu školního roku (prázdniny, volné dny)
- rozvrhu (dopolední či odpolední vyučování, jednotlivé předměty a jejich zkratky)
- seznamu potřebných pomůcek, učebnic, sešitů na výuku
- domluveném postupu začleňování žáka (kurz ČDJ, úprava rozvrhu, hodnocení...)
- výuce češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) – rodič musí souhlasit
- očekávané domácí přípravě žáka (vedení slovníčků, vypracovávání úkolů a pracovních listů...)

- způsobu klasifikace dítěte (z některého předmětu v pololetí nehodnocen/slovní hodnocení...)
- předáme seznam kontaktů s vysvětlením, na koho se kdy a v čem obracet (třídní učitel, dvojjazyčná AP/učitelka ČDJ, koordinátorka podpory žáků s OMJ atd.)
- termínech třídních schůzek a konzultací
- školní družině, je-li dítě na 1. stupni
- fungování školní jídelny

Je dobré mít přeložené nejdůležitější dokumenty a formuláře (např. školní řád, informace a formuláře k přijetí do 1. ročníku) do ukrajinštiny.

Mnohé informace pro rodiče najdeme již přeložené v mnoha jazykových mutacích na stránkách NPI ČR (např. žádost o jazykovou přípravu, návštěva ŠPZ, aktuální informace a změny ve vzdělávání – distanční výuka apod.) či na stránkách organizace META. NPI ČR nabízí také tlumočnický.

Překlady a informace o tlumočení najdeme zde:

<https://cizinci.npi.cz/tlumoceni-a-preklady/preklady-zs/>

<https://www.inkluzivniskola.cz/informace-pro-rodice-jazykove-verze>

Více informací o přijetí žáka do ZŠ a komunikaci s rodiči najdeme zde:

<https://www.inkluzivniskola.cz/zs-prijimaci-pohovor>

<https://www.inkluzivniskola.cz/jak-komunikovat-s-rodici>

PRVNÍ DNY ŽÁKA S OMJ VE ŠKOLE

Adaptační koordinátor

Ve školním roce 2021/2022 nabízelo NPI financování adaptačního koordinátora, který pomůže dítěti s adaptací na nové školní i kulturní prostředí, vyučování, s orientací ve škole, případně i se začleňováním do třídního kolektivu a základy ČDJ. Po vypuknutí války na Ukrajině došlo k vyčerpání těchto zdrojů a NPI nabídku nahradilo metodickou podporou supervizního adaptačního koordinátora v každém kraji. Více informací zde: » **Adaptační koordinátoři**

Úlohu adaptačního koordinátora na ZŠ Satalice běžně plní dvojjazyčná AP Martina Zánáková, DiS., která spolupracuje s jednotlivými třídními učiteli žáků.

Pro první dny žáka s OMJ ve škole mohou nejen adaptační koordinátoři, ale i další pedagogové využít **Krabičku první záchrany**, kterou vytvořilo NPI:
<https://www.inkluzivniskola.cz/krabicka-prvni-zachrany-pro-ucitele>

Patron

K usnadnění adaptace v nové škole se v praxi osvědčuje, aby měl nový žák s OMJ určeného někoho ze spolužáků, kdo by ho provedl všemi počátečními nástrahami nového prostředí a podpořil ho. Jeden až dva dobrovolníci se mohou pro první dny či týdny ve škole stát patronem dítěte, vyplácí se vedle něj nově příchozího posadit. Patron mu pomůže např. s přípravou na hodinu, vyznat se v rozvrhu, uvede ho do kolektivu spolužáků, dovede ho na oběd. Nový žák bude mít ve třídě kromě učitele i prvního spojence z řad vrstevníků, na kterého se bude moct obrátit. Patrona stanovuje třídní učitel v rámci přípravy třídního kolektivu na příchod nového žáka s OMJ, ideální je v tomto případě samozřejmě dobrovolnost.

Jazyková a pedagogická diagnostika

Základní vstupní pedagogická a jazyková diagnostika je provedena již v úvodním přijímacím rozhovoru se zákonnými zástupci – zjistíme, zda dítě umí či neumí česky, okolnosti týkající se migrace a další informace. Pokud dítě zatím česky neumí, není nutné provádět další, detailní jazykovou diagnostiku, ale je třeba podniknout kroky, aby se mu co nejdříve začalo dostávat podpory v češtině jako druhém jazyce (viz dále).

Pokud žák v nějakém stupni česky umí, je dobré pomocí základní jazykové diagnostiky zjistit detailněji jeho znalosti. Diagnostika probíhá prostřednictvím rozhovoru či vyplněním krátkého testu vzhledem k věku, dovednosti číst a psát, znalosti latinky atd. Testujeme jednak jazykové schopnosti – žák nerozumí vůbec, žák rozumí omezeně atd., ale i to, zda a jak dokáže v češtině číst (latinka, české diakritické znaky), psát (znalost písma tiskacího, psacího) i počítat (číselky včetně grafické podoby). Na základě provedené pedagogické a jazykové diagnostiky je žákovi vytvořen **Plán jazykové podpory**. Ten popisuje výchozí stav jeho jazykových znalostí a prostřednictvím stanovení konkrétních jazykových a obsahových cílů směřuje jednak ke zvládnutí určité jazykové úrovně a jednak k osvojení základních pojmů a znalostí v jednotlivých předmětech. **Plán jazykové podpory by měl být vždy součástí Plánu pedagogické podpory (PLPP).**

Už v této fázi může někdy ukázat kromě jazykové bariéry i podezření na specifické poruchy učení (SPU). Při podezření na souběžné SPU co nejdříve kontaktujeme Školní poradenské pracoviště (ŠPP), resp. Pedagogicko-psychologickou poradnu (PPP) za účelem vyšetření.

Na začátku každého roku je také vhodné provést **opětovnou jazykovou diagnostiku**, protože úroveň češtiny žáka se vyvíjí v čase a v průběhu prázdnin se mohla změnit jak k lepšímu, tak k horšímu. Nově provedená jazyková diagnostika může napomoci novým učitelům žáka, pokud došlo k jejich změně při přechodu do vyššího ročníku či při přechodu na 2. stupeň ZŠ k nastavení aktualizovaného Plánu jazykové podpory. Opětovná diagnostika zahrnuje nové jazykové i obsahové cíle pro žáka do nového školního roku.

Na ZŠ Satalice provádí pedagogickou diagnostiku třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní PaedDr. Soňou Paulovou. V případě potřeby jsou přizvány speciální pedagožky Mgr. Petra Novotná a Mgr. Martina Princová. Jazykovou diagnostiku provádí dvojjazyčná AP, případně třídní učitel. Výsledky rozhodují o případném zapojení žáka do skupin bezplatné jazykové přípravy či odpolední ČDJ. Dalším krokem při jazykové bariéře ze strany žáka je pak informace o možnosti podpory z podpůrných opatření z §16 a doporučení návštěvy ŠPZ zákonným zástupcům. U vybraných žáků s OMJ probíhá jazyková rediagnostika na začátku každého roku nebo v případě potřeby – například z důvodu vyšetření v ŠPZ.

Jazyková příprava a podpora žáka s OMJ – legislativa

Od 1. září 2021 byl spuštěn **nový systém financování a organizace jazykové přípravy pro žáky cizince**, a to podle § 20 zákona č. 561/2004 Sb. (podrobnosti upravuje § 10 a § 11 b vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 271/2021 Sb.)

Bezplatná jazyková příprava směřující k začlenění do základního vzdělávání žáků-cizinců, kteří plní povinnou školní docházku, je poskytována ve školách určených příslušným krajským úřadem, který jazykovou přípravu financuje (krajem určená je každá škola, která má podíl cizinců 5 % a vyšší z celkového počtu žáků školy).

Tato jazyková příprava je poskytována nově příchozím žákům-cizincům, kteří plní povinnou školní docházku v ČR po dobu kratší než 12 měsíců (v pilotním školním roce 2021/2022 výjimečně až 24 měsíců). Probíhá přednostně v době běžné výuky, žáci jsou automaticky uvolňováni z vyučovaných předmětů. Rozsah jazykové přípravy je stanoven podle vstupní diagnostiky, jedná se o 100, 150 nebo 200 hodin poskytovaných po dobu maximálně 10 měsíců. Tento čas se neřídí začátkem a koncem školního roku, ale začíná běžet v momentu, kdy žák začne navštěvovat zmíněný kurz ČDJ. Žák do něj může nastoupit kdykoli v průběhu školního roku. Jazyková příprava probíhá ve skupinách 1–10 žáků, přičemž první skupina na škole musí mít alespoň 2 žáky.

Žáci, kteří podmínky přijetí do kurzu ČDJ v rámci jazykové přípravy na vzdělávání nesplňují (např. jsou v ČR delší dobu nebo mají české občanství), nemají na jazykovou podporu nárok, ale **mohou být do jazykové přípravy zahrnuti také, pokud je místo ve skupině**. Tito žáci, a také ti, kteří již jazykovou přípravu absolvovali, **mohou čerpat podpůrná opatření z § 16 školského zákona**.

Podle toho, do jaké míry ovládají český jazyk, mohou žáci získat podpůrná opatření (PO) 1. - 3. stupně, pokud kromě jazykové bariéry nemají ještě další přidružené SVP (v tom případě mohou mít i vyšší stupeň PO). PO 1. stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), od druhého stupně výš musí mít škola doporučení ŠPZ.

1. stupeň PO: je vhodný pro žáky s pokročilou úrovní češtiny (odhadem C1 dle SERR a vyšší). Tito žáci potřebují podporu především v rozvoji odborného (akademického) jazyka jednotlivých předmětů.

2. stupeň PO: žáci s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (odhadem B1 – B2 dle SERR). Tito žáci potřebují individuální přístup a úpravy v organizaci a metodách výuky, v hodnocení, případně potřebují IVP. Vzniká zde nárok na 3 hodiny ČDJ týdně, nejvýše však 120 hodin ročně, úpravu obsahu vzdělávání, speciální učebnice aj.

3. stupeň PO: žáci, kteří češtinu neovládají nebo jen velmi základně (A0 – A2 dle SERR) a potřebují značné úpravy v metodách práce, organizaci a průběhu vzdělávání, hodnocení. Nárok mají např. na 3 hodiny ČDJ týdně, nejvýše pak 200 hodin ročně, úpravu obsahu vzdělávání, sdíleného asistenta pedagoga, speciální učebnice a pomůcky aj.

Více o legislativě týkající se žáků s OMJ včetně vyhlášek a metodik najdeme na stránkách NPI:

<https://cizinci.npi.cz/legislativa/>

Plán pedagogické podpory

Na základě pedagogické diagnostiky je vhodné sestavit pro žáka **plán podpory** – pro jazykově pokročilejší stačí Plán pedagogické podpory (PLPP), v němž upravujeme především metody výuky a budeme klást důraz na podporu a rozvoj akademického jazyka. PLPP s **Plánem jazykové podpory** je pak vhodné sestavit zejména pro nově příchozí žáky s velmi omezenou znalostí nebo bez znalosti češtiny, a to především jako dočasný způsob podpory práce se žákem, než dojde k vyšetření a výsledku návštěvy ŠPZ. Stanovíme tak žákovi **individuální vzdělávací cíle obsahové i jazykové v každém předmětu** tak, aby byl pokrok přiměřený znalostem a schopnostem žáka a bylo jej možné průběžně vyhodnocovat. PLPP a PJP jsou užitečné nástroje, které nám umožní zaznamenat žákův stav, měřit jeho osobní učební pokrok a jsou tak nápomocné při hodnocení žáka.

ZŠ Satalice patří mezi školy určené krajským úřadem pro poskytování jazykové přípravy pro žáky cizince podle §20. Během pilotního školního roku 2021/2022 škola zatím jazykovou podporu tohoto rozsahu pro žáky jiných škol ani pro vlastní žáky neposkytuje. Jeden žák školy naopak po část roku dochází do jiné kraje určené školy - ZŠ Trávníčkova (fakultní škola PedF UK).

Pokud žák neovládá dostatečně český jazyk a nemá nárok na jazykovou přípravu (podle §20 ŠZ), nabídne škola rodičům možnost jazykové podpory na základě doporučení ŠPZ (podle §16 ŠZ). Tato jazyková podpora může rovněž navazovat na intenzivní jazykovou přípravu, která již byla vyčerpána v maximální dotaci, ale žák stále potřebuje český jazyk rozvíjet. Na ZŠ Satalice navrhuje zákonným zástupcům návštěvu ŠPZ třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní.

Bez ohledu na návštěvu ŠPZ poskytuje ZŠ Satalice svým žákům s potřebou jazykové podpory v 1. stupni PO ČDJ v rozsahu jedné až dvou vyučovacích hodin týdně. ČDJ je realizována převážně v odpoledních hodinách, individuálně nebo v malých skupinách po 2-3 žácích dle věkových kategorií a dalších kritérií (financováno z OP PPR Výzva 54). Zároveň jsou žáci podporováni dvojjazyčnou AP ve vybraných běžných hodinách během dopoledne.

PLPP a PJP vypracovává dle potřeby třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli na základě jazykové a pedagogické rediagnostiky provedené dvojjazyčnou AP. Třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogy také plán vždy po 3 měsících (v případě potřeby i po kratší době) vyhodnocuje a na základě toho upravuje tak, aby odpovídal reálným

potřebám a možnostem žáka. Po celou dobu mají pedagogové možnost konzultovat plán či vyhodnocení s dvojjazyčnou AP a zástupkyní ředitelky coby koordinátorkou podpory žáků s OMJ. Ve školním roce 2021/2022 měl podpůrný plán (Vyrovňovací plán) vypracován jeden žák v rámci 1. pololetí, do kterého vstupoval s nulovou znalostí češtiny. Žák absolvoval vyšetření v PPP, kde mu nebyla navržena PO vyššího stupně. Podpůrný plán z prvního pololetí aktualizován nebyl, škola to vzhledem k dobré úrovni žáka po absolvování kurzu nepovažovala za potřebné.

Zapojení žáka s OMJ do výuky – tipy z praxe

V rámci poskytování jazykové podpory je možné sestavit žákovi takový rozvrh, na základě kterého bude vzděláván částečně v kmenové třídě, částečně individuálně, a to jak v dopoledních, tak odpoledních hodinách. Sestavení takového rozvrhu je někdy komplikované, a ne vždy se daří zorganizovat homogenní skupinu žáků (např. dle jejich země původu, věku či jazykové úrovně).

Dopolední výuka může v praxi probíhat u žáků nejčastěji na základě vypracovaného PLPP či přiznaného PO z ŠPZ individuálně, ve dvojici či v menší skupině. U začátečníků se výuka soustředí na zvládnutí základních komunikačních situací, se kterými se žák nejdříve ve škole, poté ve svém okolí, setká. U pokročilejších dětí je vhodné postupovat dle posloupnosti probíraného učiva, avšak zároveň dle principů výuky ČDJ. Dopoledními hodinami ČDJ je vhodné nahrazovat zejména předmět ČJ a dále naukové předměty, pro jejichž zvládnutí žák zatím neovládá slovní zásobu. Na TV, VV, PČ či HV je lepší, aby dítě zůstalo v kolektivu, zároveň se jedná o předměty, kde je jazyková bariéra lépe překonatelná a žák se tak může více zapojit do výuky. Pokud žák získá 3. stupeň PO od ŠPZ, může být součástí doporučení návrh nahradit u žáka s OMJ další cizí jazyk výukou ČDJ.

V dopoledních hodinách je žák mimo třídu vzděláván v nejlepším případě vyučujícím ČDJ nebo speciálním pedagogem či koordinátorem inkluze dětí s OMJ. Vyučující úzce spolupracuje s třídním učitelem či učitelem předmětu, ze kterého odchází, proto i následná klasifikace a hodnocení žáka probíhá na základě vzájemné diskuze. Samozřejmostí by mělo být, že po návratu žáka do třídy učitel nevyžaduje práci, kterou mezitím dělala třída, a respektuje to, že žák byl vzděláván stejně adekvátně jako ostatní děti. V praxi se také osvědčilo vést žákovské portfolio. Pokud se u žáka prokážou i přidružené SPU, dopoledne z výuky dochází i na předmět Speciálně pedagogická péče.

V dopoledních hodinách je velmi vhodné využít i přítomnosti asistenta pedagoga ve třídě, kde je integrovaný žák s OMJ. Nespornou výhodou je to, že žák po celou dobu vzdělávání zůstává ve třídě, kterou už trochu zná, a začíná si tak zvykat na tempo výuky. (Dvojjazyčný) asistent pedagoga je žákovi k dispozici, pomáhá mu sledovat hodinu, zapojovat se, motivuje ho, ukazuje, překládá, stručně vysvětluje látku, pomáhá s výpisy atd. Dítě je díky tomu schopno brzy pracovat ve třídě samo, také se naučí využívat pomoc od spolužáků. Jak učitel, tak dvojjazyčný asistent pedagoga spolu úzce spolupracují, respektují se a na hodinu se nejlépe i společně připravují.

Odpolední výuka může probíhat stejně jako dopolední (pokud se jedná vyloženě o podporu v rámci odpolední vyučování, např. na druhém stupni). Častěji se však jedná o dodatečné hodiny, které jsou dítěti s OMJ poskytovány. Odpoledne může mít formu doučování, kroužku, svou organizací a náplní se však více podobá kýžnému jazykovému kurzu. Vyučujícím může být pedagogický pracovník z řad školy (nejlépe opět vyučující ČDJ), ale i externista, student. Škola může využít různých forem financování těchto hodin (granty, rozvojové programy, pomoc na bázi dobrovolnictví např. studentů atd.). Je na vyučujícím, jaké vytvoří studijní skupiny, jaké materiály a pomůcky si vybere i jak bude kurz koncipovat. Řada vhodných učebnic má zpracované metodiky, které vyučujícího vedou. Na úrovni začátečníka se vychází z témat jako je Seznámení, Třída, Škola, Čas, Město, Dopravní prostředky, Rodina, Dům a pokoj, Volný čas, Rok atd.

Na ZŠ Satalice dochází k výuce ČDJ individuálně (2 žáci) v dopoledních a s převahou v malých skupinách (9 žáků, 3 skupiny) v odpoledních hodinách. Zároveň jsou žáci podporováni dvojjazyčnou AP v rámci klíčových předmětů běžné výuky. K určité změně došlo v souvislosti s mimořádnou situací po vypuknutí války na Ukrajině, kdy dvojjazyčná AP zajišťovala výuku mladších i starších žáků v rámci adaptační skupiny. Její podpora stávajících žáků školy s OMJ v dopoledních hodinách tak nebyla nadále možná. Odpolední hodiny ČDJ/doučování pro stávající žáky zůstaly zachovány. Od září 2022 je v plánu poskytovat ČDJ 2 hod. denně primárně zcela novým žákům z Ukrajiny. Žákům-uprchlíkům, kteří docházeli do školy již na konci školního roku 2021/2022, by měla být poskytována 1 hod. denně (mladší žáci), nebo by měli být plně integrováni do běžných hodin (starší žáci, s možností odpolední ČDJ/doučování).

Před zahájením jazykové podpory je dobré si rozmyslet, z jakých materiálů budeme žáky učit. V současné době se spektrum výukových materiálů stále rozšiřuje, k dispozici jsou učebnice, pracovní sešity či pracovní listy pro předškoláky (nečtenáře), děti na prvním i druhém stupni, teenagery i dospělé. Řada z nich obsahuje i zvukové nahrávky. Kromě toho najdeme řadu online zdrojů, výukových programů a aplikací či videí. Vhodnými pomůckami mohou být i takové, které na první pohled jako materiály pro výuku ČDJ nevypadají, avšak vycházejí z principů práce s dětmi s SPU. Nejjednodušší a často neefektivnější jsou předměty denní potřeby, které máme všude kolem sebe a které můžeme k výuce vztáhnout. Vhodné je doplnit výuku i obsáhlou škálou her (jazykových, klasických s tužkou a papírem, společenských, pohybových, karetních atd.). Doporučení k tématu výuky ČDJ jsou součástí příloh.

Po celou dobu výuky je vhodné pamatovat na to, že jazyková podpora žáka s OMJ má i významný socializační podtext. Jakmile je žák schopen komunikovat, lépe dokáže navazovat vztahy se spolužáky a zapojovat se do hodin jednotlivých vyučujících. V tem moment na něj i vyučující zpravidla pohlížejí přívětivěji. Pedagogický pracovník, který je za oblast začleňování žáků s OMJ ve škole zodpovědný, by se měl proto stejně intenzivně podílet i na vzdělávání a metodické podpoře celého pedagogického sboru, protože tak se může zlepšit náhled na danou problematiku i proinkluzivní klima školy. Jelikož je pozice vyučujícího ČDJ i samotného předmětu ČDJ na českých školách stále nová, cesta to může být zpočátku trnitá. Rozhodně však má smysl.

Distanční výuka

Distanční výuka jako důsledek uzavření škol v době pandemie Covid-19 se v posledních letech stala velkou výzvou nejen pro učitele. Ve školním roce 2021/2022 se žáci vzdělávali převážně již prezenčně, uzavírány byly pouze jednotlivé třídy na kratší období jednoho nebo několika málo týdnů. S distanční výukou se pravděpodobně budeme v následujících letech setkávat v této nárazové podobě po část roku.

Je vhodné si připomínat, že rodiče žáků s odlišným mateřským jazykem často nedisponují dostatečnou znalostí jazyka výuky a nemohou své děti podpořit ve školní práci během distančního vzdělávání. Žáci by měli dostávat úkoly jazykově přiměřené jejich úrovni a důležitá je i jejich kontrola a zpětná vazba pedagoga. V případě začátečníků v češtině je možné sáhnout po aplikacích či e-learningových tipech v příloze, které se zaměřují především na výuku češtiny jako druhého jazyka. U pokročilejších žáků, kteří „stačí“

v probírané látce třídě, je třeba dbát především na jednoduché a srozumitelné instrukce – takové, aby žák mohl splnit úkol ideálně sám a věděl, co se po něm žádá. K hladkému průběhu distančního vzdělávání také přispívá orientace žáků i rodičů v nástrojích užívaných školou - k tomu může dobře posloužit občasný nácvik s žáky i během prezenční výuky, schůzka pro rodiče žáků s OMJ, překlad základních instrukcí atd.

Více tipů k distanční výuce najdete v příloze nebo zde:

<https://www.inkluzivniskola.cz/online-zdroje-materialy-na-dalku>

Ve školním roce 2021/2022 probíhala na ZŠ Satalice distanční výuka v omezeném časovém období zpravidla jednoho týdne v konkrétních třídách postižených výskytem Covidu-19 (zejména v prvním pololetí). Úkoly byly zadávány přes MS Teams a týkaly se i hodin ČDJ. Škola mohla navázat na zkušenosti nabyté v předchozích letech a také se inspirovat v několika tematických textech vypracovaných InBází. Vzhledem k omezené délce trvání distanční výuky nebylo nutné organizovat individuální schůzky s rodiči a žáky s OMJ za účelem předávání zadání úkolů – kontrolu porozumění bylo možné provést po návratu do výuky.

Hodnocení žáka s OMJ

V příloze vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se SVP se k hodnocení ve 2. a 3. stupni podpurných opatření uvádí, že hodnocení vychází ze zjištěných zvláštností žáka (a to i neznalosti vyučovacího jazyka). Žáka hodnotíme formativně, za jeho individuální pokroky, které nesrovnáváme s ostatními žáky ve třídě, protože žákova výchozí pozice je odlišná. Zde nám poslouží plán podpory, který jsme žákovi sestavili, ať už se jedná o PLPP s plánem jazykové podpory nebo IVP. Žáka pak hodnotíme za dosažení cílů – obsahových i jazykových – které jsme v plánu stanovili.

Existuje i možnost žáka, který nastoupil v tomto školním roce, v pololetí z některého předmětu nehodnotit. Na konci roku však hodnocení proběhnout musí, pokud má žák postoupit do vyššího ročníku. Je možné odložit klasifikaci, nejpozději však do konce září. Varianta, kdy žáka nehodnotíme, může ale působit demotivačně, na místě je tedy zvolit přijatelnou variantu hodnocení, např. hodnocení slovní v předmětu český jazyk a v ostatních předmětech hodnotit klasifikačním stupněm.

Hodnocení žáků-uprchlíků vzdělávaných dle Lex Ukrajina podléhá zvláštnímu metodickému doporučení, kdy jsou žáci hodnoceni v rámci upraveného vzdělávacího obsahu (bez nutnosti úprav ŠVP), za individuální pokrok, prostřednictvím alternativních způsobů ověřování a ideálně slovně.

Více k hodnocení žáků s OMJ zde: <https://www.inkluzivniskola.cz/zs-hodnoceni-zaku-s-omj>

Hodnocení žáků uprchlíků zde: <https://www.edu.cz/metodiky-k-hodnoceni-zaku-a-studentu-dle-zakona-lex-ukrajina-ve-skolnim-roce-2021-2022/>

Na ZŠ Satalice jsou žáci hodnoceni klasifikačně, Školní řád ve výjimečných případech umožňuje i slovní hodnocení. Ve školním roce 2021/2022 je paralelně slovně hodnocen z předmětu Český jazyk a literatura žák 6. třídy, který část výuky strávil na intenzivním kurzu jazykové přípravy na ZŠ Trávníčkova. Klasifikačně a paralelně slovně jsou hodnoceni žáci-uprchlíci, kteří část výuky strávili v adaptační třídě, část zapojeni v běžné výuce. Slovní hodnocení jim i na základě komunikace s třídními učiteli vystavila dvojjazyčná AP. Ve spolupráci s InBází, z.s. byla tato slovní hodnocení přeložena do ukrajinštiny.

Změna třídního učitele, přechod na 2. stupeň

U žáků s OMJ je zde podstatné dobré předání informací učitelům na 2. stupni, kde už se většinou střídají učitelé podle specializace a není zde jediná hlavní vyučující osoba. Minimálně třídní učitel na 2. stupni by měl být co nejlépe obeznámen s jazykovou úrovní žáka, mít k dispozici dosavadní pedagogickou diagnostiku, úlevy a jejich důvody, informace týkající se komunikace a spolupráce s rodinou. Dobrá informovanost je klíčová i v případě změny třídního učitele.

Pokud na ZŠ Satalice třída/žák mění třídního učitele, původní třídní učitel předává informace o žácích se SVP (tedy i žácích s OMJ) novému třídnímu učiteli, a to včetně dokumentace a pomůcek. Nový třídní učitel je povinen seznámit ostatní vyučující s tím, že mají ve třídě žáky se SVP a doporučí, jak s nimi pracovat (na základě seznámení se s doporučením ŠPZ). Učitelé mohou využít konzultace s dvojjazyčnou AP, koordinátorkou inkluze (zástupkyní ředitele) či se speciálním pedagogem, pokud potřebují vysvětlit obsah doporučení, poradit se, jak s žákem pracovat nebo jak vypracovat PLPP či IVP pro žáka.

PRÁCE S KLIMATEM TŘÍDY

Žákům s OMJ, stejně jako všem žákům, kteří jsou trochu odlišní, hrozí sociální izolace a šikana. Školy se v současnosti práci s klimatem třídy a prevenci šikany věnují poměrně intenzivně.

Konkrétně u žáků s OMJ lze podniknout kroky k přípravě třídního kolektivu už před příchodem žáka – seznámit žáky se skutečností, že přijde žák s OMJ, probrat s nimi, v jaké situaci asi bude, co může potřebovat, dohodneme společná pravidla (např. že budeme hovořit spisovně), můžeme pro něj vytvořit pomůcky (např. orientační plán školy), vybrat patrona. Při příchodu dítěte s OMJ je vhodná seznamovací hodina. Oboje může být ošetřeno jednorázovými bloky v rozsahu jedné až několika vyučovacích hodin. Takovéto bloky zaměřené na atmosféru třídy jsou vhodné také při obměnách třídního kolektivu nebo poté, co se žáci delší dobu neviděli, např. po období distanční výuky či prázdnin. Kromě těchto jednorázových bloků je však dobré s třídním kolektivem pracovat i kontinuálně, dlouhodobě, soustředit se na posilování vztahů, empatie a spolupráce mezi žáky a schopnost řešit konflikty. Učitelé se práci s klimatem třídy často věnují v rámci třídnických hodin, je možné zavést pravidelný komunitní kruh nebo prvky psychosociální podpory zařadit do běžné výuky.

Na ZŠ Satalice se této oblasti dlouhodobě věnují – o klima třídy se stará třídní učitel ve spolupráci s AP a školským poradenským pracovištěm, především školní psycholožkou. Školní psycholožka se zapojuje do organizace třídnických hodin. Vedle toho koordinuje jednotlivé AP a vzdělává je v oblasti předběžné diagnostiky žáků tak, aby bylo možno včas vytipovat žáky s potřebou psychologické podpory.

Více např. zde: **[Práce s třídním kolektivem](#)**

KROUŽKY A KLUBY

Jsou důležité pro socializaci a integraci dítěte s OMJ a také pro udržení jeho integrity a kontinuity a sebehodnocení. Účast na kroužku je dobrá i z hlediska jazykového – prodlužuje se tak každodenní doba, kdy je dítě v kontaktu s českým jazykem. Pro děti, které se česky dorozumí velmi špatně, se osvědčují kroužky sportovní či výtvarné, kde není jazyk stěžejní, ale zároveň jsou v českojazyčném prostředí. Ideální je zorganizovat malou skupinku, v rámci které se dítě s OMJ lépe napojí na děti, se kterými často chodí do třídy a zlepšuje svou schopnost a odvahu ke komunikaci v cizím jazyce. Zajímavou možností jsou interkulturní kluby otevřené i pro žáky bez jazykové bariéry. Tyto kluby mohou přibližovat českou kulturu a zvyklosti a zároveň nabízet další různorodý program.

Na ZŠ Satalice probíhá široká škála kroužků od sportovních, hudebních a výtvarných, přes vědecké a technické, po kulinářské. Žáci s OMJ mají možnost se do nich zapojit. Škola ve vestibulu pravidelně vyvěšuje nabídku externích kroužků, táborů atp. Na individuálních rodičovských schůzkách učitelé motivují rodiče žáků s OMJ k tomu, aby jejich děti navštěvovaly jak družinu (v případě mladších žáků), tak školní nebo mimoškolní zájmové aktivity. V průběhu spolupráce byla za tímto účelem zorganizována schůzka s rodiči žáka s OMJ a interkulturní pracovníci InBáze, na které byly společně hledány možnosti, jak žáka jazykově podpořit ve vazbě na jeho individuální talent.

KOMUNIKACE S RODIČI ŽÁKŮ S OMJ

Do značné míry je stejná jako s rodiči českých žáků. I zde by měla být jasná, respektující a bez předsudků, je též vhodné se ujistit, že druhá strana dobře (tedy tak, jak my si přejeme), rozumí sdělení. Komunikace s rodiči dětí s OMJ může být pouze náročnější, a to vzhledem k časté neznalosti či nedostatečné znalosti jazyka a kulturním odlišnostem, které mohou způsobovat nedorozumění a zásadně odlišná očekávání obou stran. Je tedy vhodné využívat služeb tlumočnicků, komunitních tlumočnicků a interkulturních pracovníků a v případech, kdy se žák či rodina chová pro nás nepochopitelným způsobem, odložit předsudky, které nás často vedou k automatickému odsudku, a nejprve s rodinou vykomunikovat, zda se nejedná o odlišné představy a očekávání způsobené kulturou. Více zde: <https://www.inkluzivniskola.cz/jak-komunikovat-s-rodici>

Organizace, které poskytují komunitní tlumočení a interkulturní práci, jsou v Praze např.: InBáze, Integrační centrum Praha, Poradna pro integraci; po celé ČR pak NPI.

Seznam interkulturních pracovníků najdeme zde:

<https://metropolevsech.eu/cs/seznam-interkulturnich-pracovniku/#Mongol%C5%A1tina>

S rodiči žáka s OMJ komunikuje převážně třídní učitel, případně i koordinátorka podpory žáků s OMJ.

ZŠ Satalice v oblasti tlumočení nejčastěji spolupracuje s Metou o.p. s. a InBází z.s. Obě organizace zajišťují pro školu zejména tlumočení do ukrajinštiny při schůzkách s rodiči. Interkulturní pracovnice InBáze se účastnila jedné individuální a dvou hromadných schůzek pro rodiče žáků s OMJ a jednoho dodatečného zápisu pro ukrajinské žáky. Během spolupráce byly InBází přeloženy některé dokumenty pro rodiče (pravidla výuky ČDJ, služby ŠPP, důležité informace školní jídelny, orientace na webu školy, školní pravidla a pravidla chování v ukrajinské třídě). Škola má možnost dle aktuální potřeby využít dalších již hotových textů z webových stránek inkluzivniskola.cz a webových stránek NPI.

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ - PŘECHODY ZŠ/SŠ

Úspěšnost žáků s OMJ při přestupech na střední stupně škol je obecně nižší a je proto důležité se této oblasti s předstihem věnovat. Rodiče žáků s OMJ na 2. stupni seznamujeme s tím, že při přestupu na SŠ žáky většinou čekají jednotné přijímací zkoušky, které předpokládají znalost češtiny na úrovni rodilého mluvčího. Pokud je to možné, uskutečníme s žákem a rodinou v 7. nebo 8. třídě rozhovor, během kterého zjišťujeme, jaké představy o další vzdělávací dráze žák má. Pokud žák aspiruje na SŠ s maturitou, je třeba věnovat se intenzivní přípravě na přijímací zkoušky (tj. procvičovat akademický jazyk a především látku češtiny a matematiky), zatímco žáci mířící do oborů s výučním listem se mohou více soustředit na komunikační jazyk (zapojit ideálně mentoring s vrstevníkem se stejnou oborovou orientací). V prvním případě, pokud není žák vytížen ČDJ a je mu například poskytována pouze pedagogická intervence, měli by rodiče zvážit další jazykovou podporu (externí kurzy českého jazyka, letní vzdělávací kempy, od 8. třídy doučování přímo s ohledem na přijímací zkoušky). V 9. třídě je žádoucí, aby žák navštěvoval kurzy přípravy na jednotné přijímací zkoušky – nově je pro žáky s OMJ poskytuje organizace META, případně lze

využít komerčních kurzů (v obou případech se ale předpokládá již pokročilá znalost češtiny). Je také vhodné, když se od 8. ročníku do PLPP a IVP promítnou úpravy, které přípravu na přijímací zkoušky na SŠ zohlední.

Žák s OMJ má nárok na uzpůsobení přijímacích zkoušek na základě doporučení ŠPZ – týkají se prodloužení doby pro konání zkoušky, možnosti využití překladového slovníku, poskytnutí podporující osoby, případně samostatné místnosti. Vydání doporučení ŠPZ k uzpůsobení podmínek přijímacího řízení není podmíněno předchozím poskytováním PO na ZŠ. Pokud žák doposud neměl doporučení k poskytování PO na základní škole, musí PPP žáka vyšetřit, aby mohla doporučit odpovídající uzpůsobení přijímacích zkoušek. Prominutí zkoušky z českého jazyka a literatury je možné pouze u žáků, kteří buď získali celé základní vzdělání v zahraničí, anebo přinejmenším předchozí dva roky studovali mimo ČR.

Žák může při výběru školy zohlednit, zda škola vůči žákům s OMJ vstřícně komunikuje. ZŠ může žáka také informovat o tom, jak postupovat, pokud není na SŠ přijat.

Na ZŠ Satalice se přechodu žáků na SŠ věnuje výchovná a kariérní poradkyně Mgr. Markéta Musilová, která zároveň působí jako třídní učitelka na 2. stupni, vyučující jazyků, Informatiky a předmětu Člověk a svět práce. Mgr. Musilová má díky kontaktu s žáky přehled o možnostech, potřebách a šancích žáků s OMJ při přechodu na střední školy. V případě potřeby spolupracuje s PPP, aby žák s OMJ získal podporu při přijímacím řízení (především prodloužení času u jednotlivých zkoušek z Čj a M).

INTERKULTURNÍ PRÁCE, SPOLUPRÁCE S NNO

Účelem interkulturní práce je usnadnit komunikaci mezi zástupci dvou různých kultur. Interkulturní pracovník zná dostatečně nejen jazyky obou stran, ale také obě kultury, umí předjímat nebo detekovat možná nedorozumění a má určitou znalost právních předpisů, zejména týkajících se pobytu, a přehled o fungování institucí v různých zemích. Interkulturní pracovník často doprovází klienty na úřady, do nemocnice apod., pomáhá s vyplněním formulářů. Ve školství může pomoci zejména s následujícím:

- Komunikace v rodném jazyce žáka
- Mentoring rodičů ohledně pravidel českého školství
- Poskytnutí základních informací o vzdělávacím systému ČR

- Pomoc v pochopení interkulturních rozdílů
- Doprovody na třídní schůzky a kroužky
- Podpora rodin v novém prostředí
- Napojení rodin na jiné služby a instituce
- Pomoc při vyplňování veškerých potřebných formulářů a dokumentů
- Odborné poradenství, mapování a identifikace potřeb v celém kontextu života rodiny v ČR

Více o interkulturní práci ve školách na videu:

<https://www.youtube.com/watch?v=Uhd7gfrFWro>

nebo detailněji v metodice InBáze:

https://inbaze.cz/wp-content/uploads/2020/01/interculturalni_prace_web.pdf

Služby interkulturních pracovníků nabízejí v Praze neziskové organizace **InBáze, z.s., Integrační centrum Praha, SIMI, o.p. s., PPI, z.ú. a South East Asia – liaison, z. s.**

Neziskové organizace pracující s migranty poskytují také škálu dalších služeb, některé z nich jsou určeny cizincům, jiné české veřejnosti nebo školám a pedagogům.

Obvyklé je bezplatné právní a sociální poradenství pro migranty, psychosociální pomoc, doprovody na úřady, kurzy češtiny nebo kurzy socio-kulturní orientace. Dále tyto organizace mohou cizincům pomoci s hledáním práce (např. oslovováním zaměstnavatelů, životopisem, vyřizováním souvisejících dokladů), různými konfliktními situacemi, např. v práci, nebo nabízejí aktivity pro děti (např. kurzy, zájmové kluby, víkendové pobyty a tábory) a aktivizační služby pro rodiny.

Školám nabízí NNO obvykle pomoc se začleňováním žáků s OMJ a prací s klimatem třídy, vzdělávací programy pro děti i pedagogy.

V Praze působí v oblasti integrace cizinců např. výše zmíněné organizace. Další organizace nejen v Praze, ale v celé ČR, jsou uvedeny zde:

<https://www.cizinci.cz/web/cz/nestatni-neziskove-organizace-nno->

ČDJ A SEZNAM LITERATURY

Není výuka češtiny jako výuka češtiny. Klasická výuka předmětu český jazyk (český jazyk a literatura) na základní škole vychází z potřeb rodilých mluvčích, pro něž je čeština mateřský jazyk. *Mateřský*, protože na ně tak zjednodušeně mluvila od narození maminka. V češtině díky tomu přemýšlíme a můžeme se opírat o vlastní jazykovou zkušenost. Jindy ho nazýváme též *jazyk první*. Na druhé straně nově přichodí žák s OMJ z principu vyžaduje jiný přístup, a sice výuku *češtiny jako druhého jazyka*. Svůj první jazyk už zná, nyní se k němu přidává další. *O češtině jako druhém jazyku* se bavíme v případě, kdy se cizinec učí česky v Česku, protože zde nyní žije a čeština je jazyk, kterým se zde komunikuje a který mu umožňuje se v tomto jazyce vzdělávat a začlenit se do české společnosti.

Při výuce ČDJ klademe důraz na praktickou komunikační výchovu, což má za následek výběr gramatiky, volbu témat nebo slovní zásoby. Žák se učí česky mluvit, rozumět, psát i číst a zároveň se prostřednictvím tohoto jazyka ve škole učí. I pro zvládnutí prvního stupně základní školy je potřeba osvojit si češtinu na pokročilé úrovni. To klade vysoké nároky na všechny zúčastněné strany.

Co je specifické pro výuku ČDJ?

- pro výuku používáme specializované učebnice češtiny jako druhého/cizího jazyka
- gramatika není ve výuce primárně cílem, ale prostředkem, důležité je domluvit se
- zaměřujeme se na rozvoj všech čtyř dovedností (mluvení, poslech, čtení, psaní)
- vybíráme praktická témata přiměřená věku studenta a k nim odpovídající slovní zásobu
- důraz klademe na porozumění a vlastní aktivní projev
- při výuce postupujeme od nejjednodušších ke složitějším jevům, využíváme princip analogie a nápodoby, gramatiku rozdělujeme do dílčích celků, opakujeme
- vycházíme z potřeb studenta a neustále kontrolujeme porozumění

Při kontaktu s dítětem, pro nějž je čeština cizí jazyk, je dobré mít vždy na paměti:

- čeština je pro žáka cizí jazyk, který se musí nejprve naučit,
- postupně se učí rozumět a orientovat v novém prostředí,
- všechno je pro něj stále nové a je potřeba mu pomoci,
- když málo mluví, neznamená to, že je hloupý (může se jen stydět, nebo neví, jak se vyjádřit),
- jeho vlastní myšlenky bývají bohatší než výsledný projev,
- jako každý potřebuje zažívat úspěch, hlavně ve škole,
- chce zapadnout mezi ostatní vrstevníky a přeje si, aby jeho sžívání s okolím netrvalo nápadně dlouho,
- potřebuje být přijato, aby se mohlo cítit bezpečně a jistě.

Jak už jsme uvedli na začátku, čeština jako druhý jazyk označuje ten komunikační prostředek, který se pro nově příchozího cizince stává jeho „druhou mateřštinou“. Cílem výuky ČDJ je, aby se žák co nejdříve dorozuměl. Zároveň, pokud výuka probíhá u žáka na základní škole, je vhodné slovní zásobu i gramatiku vztahovat k aktuálně probíranému učivu. Ve výuce ČDJ však neexistuje univerzální metodický návod, jak postupovat. Existují různé přístupy, z nichž vybíráme ty, na základě nichž budeme u našich žáků rozvíjet všechny čtyři jazykové dovednosti (mluvení, čtení, psaní, poslech), volit vhodná témata a slovní zásobu a v závislosti na úrovni a účelu volit odpovídající část gramatiky.

Můžeme říct, že obecné principy výuky ČDJ vycházejí z námětů pro práci s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami (SPU). Často je potřeba začít již na nejnižší jazykové vrstvě, fonetické. Děti z jazykově odlišných oblastí často správně neslyší nebo nerozlišují jednotlivé české hlásky jednoduše proto, že je ze svých rodných jazyků neznají. A pokud od učitele slyší jen neidentifikovatelnou změť zvuků, je neuvěřitelně těžké se jazyk naučit. Ve výuce se proto věnujeme rozvoji sluchového vnímání, nejdříve se zaměříme na vnímání neřečových zvuků (např. zvířecí citoslovce), věnujeme se sluchové lokalizaci (Kde zvoní zvoneček?), nácviku naslouchání (protože mezi slyšením a nasloucháním je rozdíl), přeháníme výslovnost dlouhých vokálů a dáváme pozor na artikulaci v místě jazykových švů (na hranici slov).

Při práci s dětmi s OMJ je vhodné používat multisenzorický přístup, při kterém je zapojeno co nejvíce smyslů zároveň (zrak, sluch, hmat, příp. čich), společně se slovem, rytimizací, pohybem. Podněty tak nejsou jednostranné a dítě může lépe uplatnit svůj osobitý styl učení (auditivní, vizuální atd.). Jakýkoliv předmět, který při úvodní fázi použijeme, dítěti ukážeme a nahlas pojmenujeme. Tak začínáme budovat slovní zásobu. Malý cizinec si s ním může pohrát, při nácviku měkkých a tvrdých hlásek to mohou být např. kostky (pro měkké hlásky molitanové, pro tvrdé hlásky dřevěné), při tréninku druhů vět provázek či modelína, při nácviku hranice slov v písmu, velkých písmen např. stavebnice. Řada dětí při odchodu ze své země původu neměla možnost volby, proto do Čech přicházejí nešťastné, vykořeněné a tiché. Pokud se ve výuce objeví hračka, se kterou mohou navázat vztah, např. maňásek nebo plyšová loutka, postupně se zbavují ostychu, a díky tomu, že mluví „za hračku“, začínají reagovat na český jazyk.

Každá hodina by měla mít jasnou strukturu, aby žák věděl, co může očekávat. V úvodní „zahřívací“ fázi by se mělo dítě zkoncentrovat a naladit se na hodinu češtiny. Můžeme si něco poslechnout, podívat se na video, pracujeme s kartičkami nebo napíšeme název tématu a hádáme, o čem se asi budeme učit atd. Jako další bychom měli zopakovat látku,

kteřou jsme se učili minule. Novou slovní zásobu nebo gramatiku např. formou domina, doplňovaček, křížovky nebo chodičky. Tím se plynule přesuneme k jádru dnešní lekce, kteřou tak provážíme s hodinou poslední.

Tato část ideálně vychází z metodiky PPP (Presentation, Practice, Production). Nejdříve tedy představíme nové téma, společně procvičujeme a nakonec každý sám zkouší používat právě naučenou látku ústně i písemně. Ke konci lekce vše zopakujeme a hodinu můžeme zakončit některou z her. Během výuky se jednotlivé fáze mohou měnit takřka rychlostí blesku, podle aktivity či únavy žáků, což se odvíjí od jejich věku. Sledujeme i skupinovou dynamiku, střídáme formy práce (samostatně, ve dvojici, ve skupině), ve vhodný moment necháme žáky podílet se na výuce: např. při výběru hry na procvičování. Děti pak mají radost, že jsou plnohodnotnou součástí hodiny. Během výuky také dbáme na zadávání instrukcí, které by mělo být co nejjednodušší, a neustále ověřujeme porozumění.

Seznam základní doporučené literatury a internetových zdrojů

Učebnice češtiny jako druhého jazyka pro mladší děti a začátečníky:

KIKUS Bildkarten. Hueber, Edgardis Garlin (obrázkové karty)

Škodová, S: Domino. Český jazyk pro malé cizince 1,2 Wolters Kluwer ČR, a.s.

Svobodová, J.: Učím se česky 1,2. Harry Putz.

Pokorná, V: Šimonovy pracovní listy. Portál.

Kubíčková, K: ABECEDA – Karty písmen a pracovní listy ke kartám

Pišlová S., Pavlová.J.: Barevná čeština (1.-5. ročník ZŠ). SPN

Schrimpfová, J.M.: Můj první slovník českého jazyka. Fraus.

Gjurová, N.: Čeština jako cizí jazyk pro začínající školáky: metodika pro učitele. Portál.

Táborková, J.: Hezky česky I, II. NIDV.

Jaurisová, B. Pánová, M.: Prázdninová škola češtiny, NIDV.

Kotyková, S. Lejnarová, V.: Čeština pro malé cizince 1, Knižní klub Praha

Lacinová, P.: Nečtu, nepíšu, učím se česky, CIC o.p. s.

Halaštová, A.: Česky raz dva, CIC o. p. s.

Pro starší a pokročilejší:

Holá, L.: Čeština expres 1,2,3,4. Akropolis.

Holá, L.: NEW Czech Step by Step. Akropolis.

Holá, L. Bořilová, P.: Česky krok za krokem 1,2. Akropolis.

Cvejnová, J.: Česky, prosím I.,II., III., Karolinum

Štindlová, B.A. kol: Česky v Česku

Mikolášová, J.: Spolu to zvládneme. NIDV

Kolektiv autorů: Levou zadní I. Čeština jako druhý jazyk – učebnice češtiny pro začátečníky, Meta o.p. s.

Janoušková, Z. a kol.: Čeština do školy, META o.p. s.

Doplňkové materiály:

Pišlová, S.: Barevná čeština pro prvňáky, druháky, třetáky, čtvrtáky, pátáky

Pchálková, L.: Čeština – barevná gramatika

Pchálková, L.: Sýkorčiny syrečky

Kolektiv autorů: Můj první slovník českého jazyka. Fraus.

Obrázkové slovníky, přehledy gramatik, obrázkové gramatiky, monotematické karty, záložky s abecedou...

Logopedický materiál (Stará, E.: Žvanda a Melivo, Povíš mi to?, Kmentová, M.: Třída zpívá ÍÁÍÁ, hra Rozhýbej svůj jazýček)

Texty a čtení s porozuměním:

Kořánová, I.: Česká čítanka. Akropolis.

Holá, L.: Adaptovaná próza: Pohádky, Povídky malostranské, Pražské legendy, Staré pověsti české a moravské (+CD nebo DVD), Akropolis.

Pracovní sešity Ivy Novákové (Čtu a vím o čem, Poznej s námi Česko, Víš, co čteš?)

Časopis AHOJ, časopis KRAJÁNEK, časopis RAKETA a další dětské časopisy...

Další internetové zdroje:

www.inkluzivniskola.cz – portál organizace META o.p. s. s komplexními informacemi o tématu žáků s OMJ a výuky ČDJ včetně pracovních listů a seznamu doporučených materiálů

www.cestina2.cz – e-learning češtiny jako druhého jazyka pro začátečníky vytvořený organizací META o.p. s., zdarma

www.ceskylevouzadni.cz/app – aplikace Čeština levou zadní, META o.p. s.

www.kurzycestinyprocizince.cz – e-learning a webináře pro začínající učitele ČDJ

Další příklady užitečných on-line zdrojů a interaktivních materiálů:

Včelka (má i část pro výuku ČDJ), Czech step by step, Blog pro bilingvní výchovu, grammar in, Veselá chaloupka, Umíme česky, Kahoot, Quizlet, Quizziz, blog Pro Šíšu, babadum.com, pinterest, Škola s nadhledem, mobilní aplikace Pády, mobilní aplikace Click4Czech, tabulky Logico Piccolo, Albi elektronická tužka a Kouzelné čtení atd.

Hry, které lze úspěšně použít ve výuce ČDJ:

pexeso, pexetrio, domino, trimino (skládání obrazců), Dobble, hry s kartičkami (chňapačka)

s papírem a tužkou: křížovky, osmisměrky, přesmyčky, lodě, kvízy, spojovačky, Bingo...

slovní hry: slovní fotbal, Přijela tetička z Číny; Hádej kdo; Story cubes, Tik Tak Bum;

Povím ti, mami...

karetní hry: Černý Petr, kvarteto, prší, Logorelo...

deskové hry: Člověče, nezlob se; Žebříky...

společenské hry: Aktivita, Dixit, BrainBox...

pohybové hry; Twister, běhací diktát...

Kimova hra

Obecné tipy na aktivity do výuky cizích jazyků:

Malá, Z.: Jazykové hry a aktivity pro výuku češtiny pro cizince. Lingua Ludus.

Rodrová, J. a kol.: Jazykové hry 1, 2. Markéta Rodrová.

Andrášová H., Podepřelová A.: Desetiminutovky – čeština pro cizince. Pons.

Praktické metodiky výuky ČDJ:

Gjurová, N.: Čeština jako cizí jazyk pro začínající školáky – Metodika pro učitele

Nosálová, B. a kol.: Učíme češtinu jako druhý jazyk, Meta o.p. s.

<https://ukrajina.npi.cz/blog/jednoduse-cesky> – výuková videa pro pedagogy

Pracovní listy

Obsah učiva a jazyk spolu úzce souvisejí. Obvykle si pedagog pro žáky stanovuje cíle obsahové, u žáků s OMJ je třeba se zamyslet i nad cíli jazykovými. Pokud žák umí česky jen velmi málo, je třeba obsahové cíle prostě propojit s jazykovými a zamyslet se nad tím, jak mu s minimálními prostředky vůbec nějaké informace k dané tématice předat, co je důležité, co lze vypustit nebo zjednodušit. Přitom je dobré vzít v potaz:

- užitečnost látky a na ni vázaných jazykových prostředků z hlediska praktického života nebo dalšího studia, návaznost látky (upřednostňujeme vše, co se dá použít v životě nebo v dalším studiu)
- souvislost a využití (učební látky i použitého jazyka) v ostatních předmětech
- celková situace žáka (vyrovnávání se s novým prostředím a jazykem, stresem a především celkový pohled na naši práci se žákem ve všech předmětech, požadavky ostatních pedagogů - jakýsi součet požadavků - má na to žák v dané situaci kapacitu, nechceme příliš mnoho, co je nejdůležitější?)

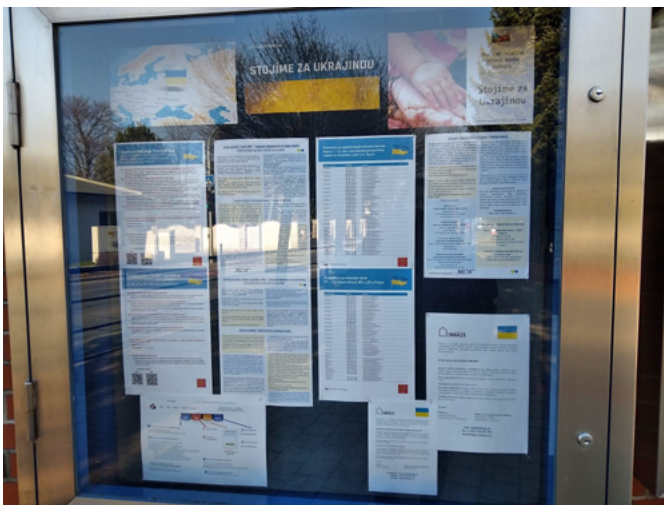
Pokud žák už umí česky relativně dobře, zaměříme se na rozvoj toho, co mu činí potíže - např. přeřikání textu, vlastní formulace otázek, gramatiku relevantní pro češtinu jako cizí jazyk, (např. mužský a ženský rod, časy, použití komplikovaných slov v různých pádech nebo časech), slovní zásobu (procvičení slov v různých kontextech, rozšiřujeme znalost spojek, synonym) atd. V úvahu můžeme vzít jakoukoli oblast jazyka nebo jejich kombinaci - vlastní produkci řeči ať už mluvenou či psanou, poslech, čtení či gramatiku. Další informace k tématu viz Pracovní listy nebo zde: **Propojení výuky obsahu a jazyka**

Vhodným způsobem, jak žákovi předat určitou látku jsou pracovní listy nebo internetové aplikace. Předávanou látku i použité jazykové prostředky můžeme maximálně přizpůsobit potřebám žáka.

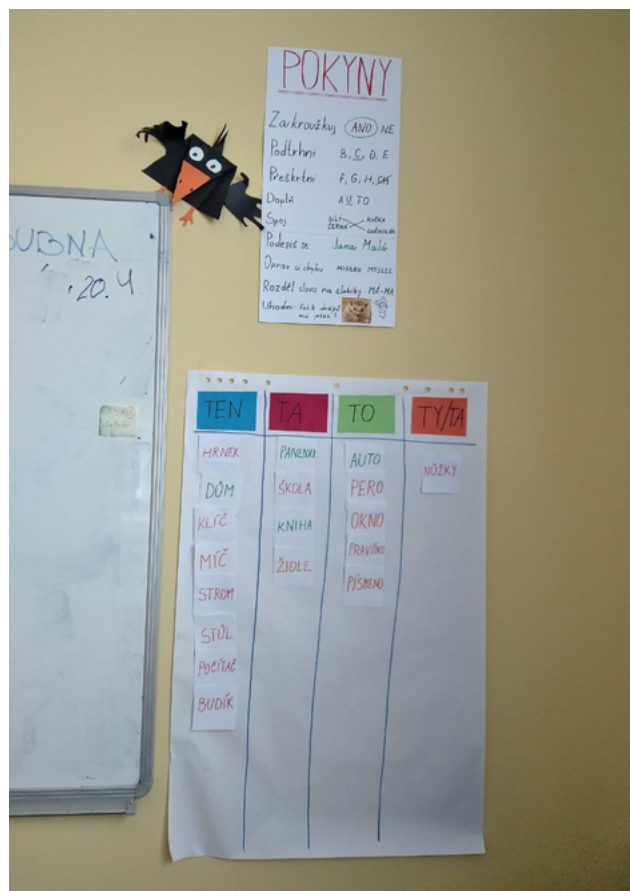
Kvalitně zpracované pracovní listy pro různé ročníky ZŠ a na nejrůznější témata najdeme na stránkách Inkluzivní školy zde: **<https://www.inkluzivniskola.cz/pracovni-listy-predmety>**

Pokud nenajdeme vhodný pracovní list a na tvorbu vlastních pracovních listů nezbývá čas, je možné alespoň si látku v učebnici předem prohlédnout s ohledem na žáka s OMJ, stanovit si, co od žáka budeme vyžadovat – tedy konkrétně jakou slovní zásobu (termíny, fráze), dané pasáže mu v textu označit (nebo naopak vyškrtnout). U začátečníků je zde ale možnost, že v textu i nadále zbude mnoho pro něj “nadbytečných” slov, které jsou zde především proto, aby text rozvíjely, různě kvantifikovaly a kvalifikovaly a citově zabarvovaly (přídavná jména, příliš dlouhé věty, informace navíc). Zejména pro začátečníka to může být matoucí a demotivující, proto v tomto případě doporučujeme především práci s redukovanou slovní zásobou, kterou žák může uplatnit i v běžném životě. Osvědčuje se vedení tematických slovníčků k jednotlivým předmětům, starší žáci si mohou určité téma nastudovat v mateřském jazyce a poté se naučit základní pojmy v češtině apod.

01 / A / OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

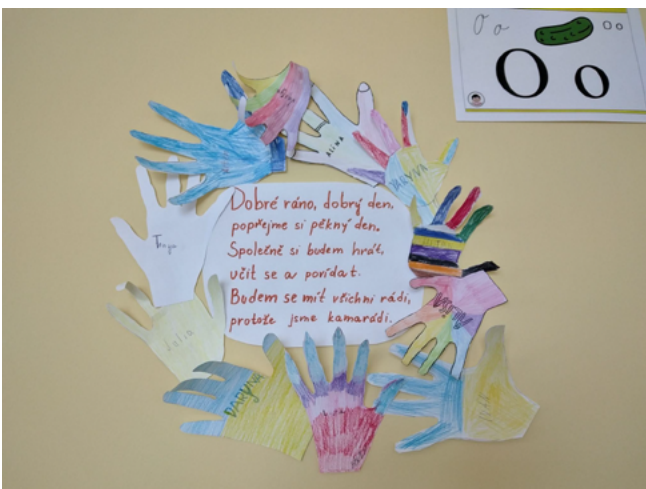
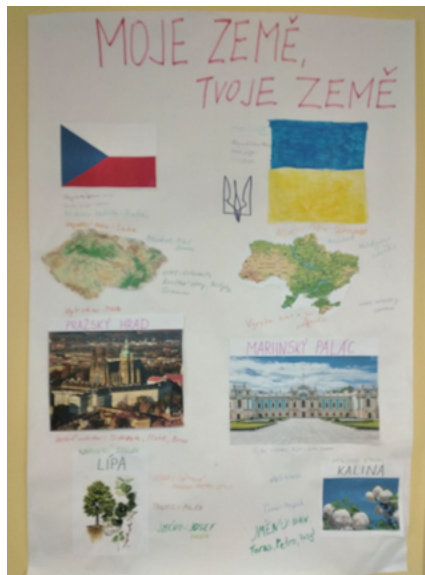

Obr. 1 a 2 - Info tabule před školou a ve škole po vypuknutí války na Ukrajině

Obr. 3 a 4 - Ukrajinská adaptační třída v Zasedací místnosti školy

01 / B / OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Obr. 5 až 11 - Ukrajinská adaptační třída v Zasedací místnosti školy

01 / C / OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Obr. 12 až 16 - Ukázkové hodiny ČDJ organizované ve spolupráci s InBází, z. s.

02 / A / PRACOVNÍ LISTY_ÚVOD

Jednotlivé pracovní listy jsou v pořadí dle textu umístěny v dalších kapitolách.

PRACOVNÍ LISTY PRO ŽÁKA s OMJ 6. třída, úroveň A2/B1

PL 1-5 – ČJL Základní skladební dvojice

Pracovní listy byly vypracovány ve vazbě na učebnici Levou zadní I (META, 2018) a slouží k propojení látky ČDJ s látkou ČJL. V kontextu slovní zásoby témat *Ve třídě* a *Ve škole* si žáci budují kompetenci určit základní skladební dvojici a uplatňovat pravidla pro shodu podmětu s přísudkem v přičestí minulém. S materiálem lze pracovat ve čtyřech navazujících sekvencích hodin ČJL s tím, že jednotlivé fáze lze prodlužovat o dostatečné procvičení dané látky před přechodem do další fáze.

- **PL1: CO KDO DĚLÁ VE ŠKOLE:** Slouží k nácvičku určení základní skladební dvojice u věty holé a věty rozvité. Pracuje pouze s 3. os. čísla j. a mn. a přítomným časem. Spolu s PL lze využít str. 8 v Gramatické příručce (META, 2021) jako podpory pro určování rodů podstatných jmen. V návaznosti na PL se žák v rámci samostudia seznamuje s graficky zpracovanými **Pravidly pro tvorbu minulého času.**
- **PL2: CO A KOHO MÁME VE ŠKOLE:** Žák nacvičuje určování rodu podstatných jmen a tvorbu množného čísla. Jako pomůcky může využít str. 15 v Gramatické příručce (META, 2021). Dále si žák připomíná **Pravidla pro tvorbu minulého času** a navazuje **PL 3: CO SE DĚLO VČERA VE ŠKOLE 1**, v němž nacvičuje určení základní skladební dvojice v minulém čase a vyvozuje pravidla pro tvorbu minulého času pro 3. os. čísla j.
- **PL 4: CO SE DĚLO VČERA VE ŠKOLE 2:** Fixuje určení základní skladební dvojice v minulém čase a tvorby množného čísla podstatných jmen. Žák vyvozuje pravidla pro tvorbu minulého času pro 3. os. čísla mn. Nakonec žák sám produkuje věty se shodou v přičestí minulém.
- **PL 5: CO SE DĚLO VČERA VE ŠKOLE 3:** Žák si osvojuje převod vět z přítomného do minulého času, doplňuje koncovku i/y v přičestí minulém a fixuje určování základní skladební dvojice u věty rozvité.

PRŮŘEZOVÝ TEST PO NÁVRATU Z INTENZIVNÍHO KURZU ČDJ žáci 2. stupně, úroveň A2/B1

Test 1-2 – ČJL po intenzivním kurzu

Cílem testu je zjistit, do jaké míry žáci, kteří na kurzu ČDJ pracovali dle učebnice Levou zadní I (META, 2018), ovládli užitečnou slovní zásobu a absorbovali implicitně přítomnou gramatiku vázanou na probíraná témata. Je vystavěn tak, aby žákům dával pokud možno pozitivní zpětnou vazbu vzhledem k tomu, co vše se na kurzu naučili. Tím, že propojuje ČDJ s obvyklými typy zadání, se kterými se žáci mohou setkat v hodinách ČJL, umožňuje zjistit výchozí stav pro nastavení dalšího postupu v hodinách běžné výuky. Během testu žák dotváří své kompetence vyhledat konkrétní jazykový jev a dále s ním pracovat. Z toho důvodu doporučujeme dát žákovi k dispozici strany Gramatické příručky (META, 2021) týkající se rodů a vzorů podstatných jmen a skloňování (s. 9, 61-63, 12). Na konci testu je pro ulehčení přiloženo řešení testu. Během hodnocení doporučujeme sledovat nejen samotnou správnost, ale také samostatnost žáka při vyplňování a při práci s podpůrnými pomůckami. Test má dvě navazující úrovně:

- **Test 1 – ZUZANA NA NÁVŠTĚVĚ V PRAZE – SOBOTA:** Určování základní skladební dvojice, nevyjádřeného podmětu, aplikace shody podmětu s přísudkem, určení přídavného

jména a jeho stupňování, převod podstatných jmen z množného čísla do jednotného a určení zbylých mluvnických kategorií, skloňování podstatných jmen. Pokud je tato část pro žáka náročná, lze mu dát k dispozici souhrn k postupu **určování** mluvnických kategorií **podstatných jmen**, který je zařazen za testem. Úloha č. 1 v první části testu je poměrně těžká – žák hledá slovesa, ta mají ale různé tvary (složený tvar, přičeští minulé atp.). Je možné, že žák v této fázi najde jen některá slovesa nebo jejich části. Úloha je ale důležitá pro další práci. Činnosti se ve větě dobře hledají a má smysl jimi začínat. Žák se možná na základě dalších úloh k úloze ještě později vrátí.

- **Test 2 – ZUZANA NA NÁVŠTĚVĚ V PRAZE – NEDĚLE:** Test 2 ověřuje obdobné gramatické jevy jako Test 1, pracuje ale s těžšími vzory a vynechává některé úlohy. Tuto část zařazujeme po první, pokud ji žák zvládl bez obtíží. Po testu může být užitečné věnovat se některým specifikům: Podstatné jméno oběd – podle vzoru hrad, avšak s méně častou koncovkou *-a* ve 2. p. č. j.; podstatná jména brambory a těstoviny (mají většinou podobu v množném čísle, existují ale i v jednotném); podstatné jméno maso lze použít jako látkové (nepočitatelné), i jako počitatelné.

S ohledem na jazykovou úroveň intenzivního jazykového kurzu se schopnost uplatňování gramatických pravidel stále vztahuje pouze k jednoduchým větám, obvyklým výrazům, omezeným slovním spojením atp. Tzn., že i pokud žák vykazuje v testu dobré výsledky, neznámená to, že pro něj bude jednoduché pracovat s dalšími běžnými cvičeními v hodinách ČJL.

PRACOVNÍ LISTY PRO ŽÁKA S OMEZENOU ZNALOSTÍ LATINKY žák 6. třídy

PL 1 – AJ Question words

Pracovní listy byly vytvořeny pro žáka s omezenou znalostí latinky jako podpora v hodinách AJ, v nichž bylo třeba vysvětlit abstraktnější látku – gramatiku pro užití Question words. Materiál přímo navazuje na učebnici English File Elementary, lekci 3C – Love me, love my dog. Cílem je orientace žáka ve slovní zásobě dané lekce a podpora při tvorbě otázek za užití Question words, s pomocným slovesem TO BE nebo TO DO, vždy při zachování správného slovosledu. PL obsahuje:

- Graficky zpracovaný přehled gramatiky s překlady *Question words* a vzorových vět do ukrajinštiny.
- Obrázkový slovníček k lekci.
- Osobní dotazník (fixace slovní zásoby, formulace otázek).
- Rozepsané instrukce pro cvičení 1a a 1c (str. 22 v pracovním sešitě English File) odkazující na grafický přehled gramatiky.

PRACOVNÍ LISTY PRO ŽÁKA S OMEZENOU ZNALOSTÍ LATINKY žák 6. třídy

PL 2 – AJ Family, whose

Pracovní listy slouží k osvojení slovní zásoby související s tématem Rodina a propojení AJ s češtinou. Navazují na učebnici English File Elementary, lekci 4A – Family photos. Cílem je umět vyjádřit vztahy mezi členy rodiny pomocí přivlastňovacího 's a gramaticky správně reagovat na otázky se zájmenem *whose*. Při práci s PL jsou žáci podporováni v tvorbě samostatné pomůcky (slovníčku). PL obsahuje:

02 / C / PRACOVNÍ LISTY_ÚVOD

- Propojení anglické a české slovní zásoby k tématu rodina a užití posesivního 's. Po tomto PL je možno pokračovat s cvičeními v pracovním sešitě na str. 27, cv. b, c, d.
- Gramatický přehled a Vocabulary bank k další slovní zásobě pro práci v pracovním sešitě na str. 26.

PRACOVNÍ LISTY PRO ŽÁKA S OMEZENOU ZNALOSTÍ LATINKY žák 6. třídy

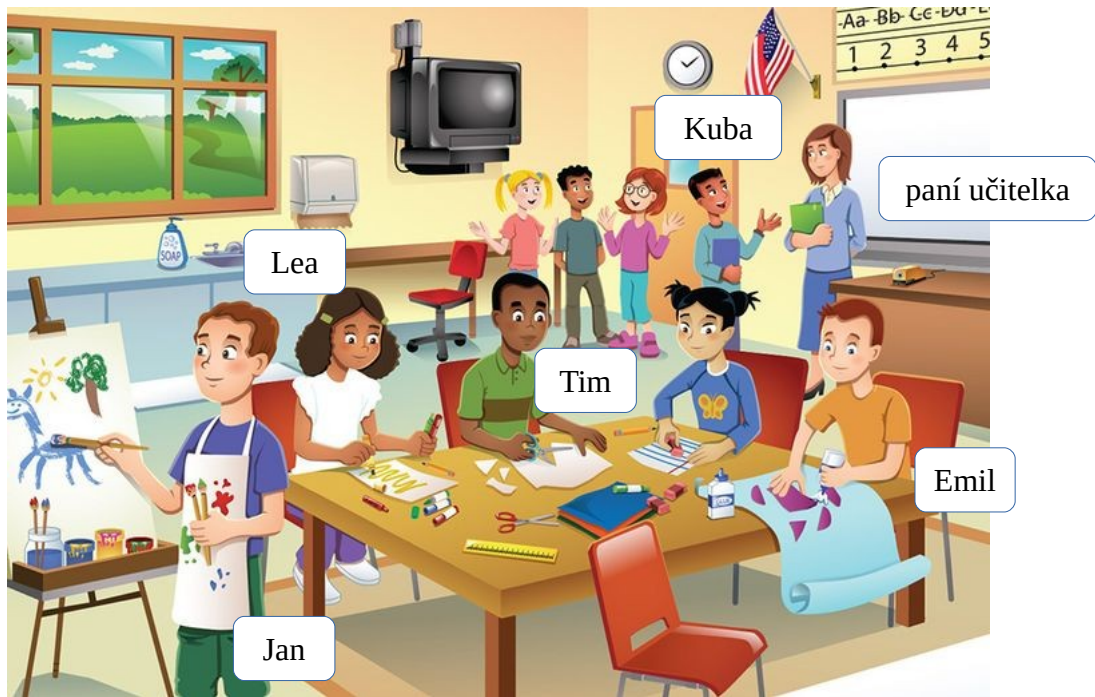
PL 3 – AJ Daily routine

Pracovní listy jsou využitelné jako podpora před prací žáka v hodině, nebo naopak pro ověření osvojení látky. Vztahují se k učebnici English File Elementary, lekci 4B – From morning to night. Lekce je vystavěná především na poslechu a konverzaci, tedy aktivitách, do kterých lze žáka s OMJ v průběhu výuky poměrně dobře zapojovat, např. prostřednictvím skupinové aktivity. Cílem PL je umět pojmenovat běžné denní činnosti a odpovídat na otázky, které se jich týkají. Dále správně používat časové a místní předložky a pasivně znát frekvenční příslovce. PL obsahuje:

- Vocabulary bank: Žák spojuje fráze s obrázky, vybírá vždy ze dvou variant, které jsou si významově nebo gramaticky blízké. Žák vyplňuje slovníček frekvenčních příslovcí.
- From morning to night 1: Žák aktivizuje slovní zásobu daily routine, používá present simple, pasivně fixuje předložky času a místa.
- Grammar bank: Tato část odpovídá učebnici na str. 130, kterou zjednodušuje a dále vizualizuje.
- From morning to night 2: Žák si ověřuje správné užití předložek a sloves pro popis daily routine. Část slovní zásoby z dané lekce propojuje s češtinou. Součástí je kontrolní strana podporující samostatnost žáka.

CO KDO DĚLÁ VE ŠKOLE

PL 1 ČJL

1. Spoj:

KDO**CO DĚLÁ**

Kuba

stříhá

Emil

lepí

Tim

mluví

paní učitelka

maluje

Jan

poslouchá

2. Podtrhni, kdo co dělá. → Tim stříhá papír nůžkami.

Emil lepí s lepidlem. Jan maluje modrou barvou. Lea píše žlutou fixou.

Kuba mluví s paní učitelkou. Paní učitelka mu odpovídá.

Sleduj pravidlo:

Kuba mluví s paní učitelkou.

Kdo? → Kuba = **PODMĚT**

Co dělá? → **mluví** = **PŘÍSUDEK**

Paní učitelka mu odpovídá.

Kdo? → paní učitelka = **PODMĚT**

Co dělá? → **odpovídá** = **PŘÍSUDEK**

3. Spoj věty s obrázky. Podtrhni podmět a přísudek:

Dívka a chlapec píší test.

Žáci ve třídě se hlásí.

Dívka počítá příklady na tabuli.

Dívky spolu čtou knihu.

Žák s brýlemi píše do sešitu.

Chlapci a dívky cvičí v tělocvičně.

Žáci zpívají písně.

O přestávce děti svačí ovoce.

4. Napiš názvy předmětů. Doplň **mužský (m.)**, **ženský (ž.)** nebo **střední (s.)** rod:

Počítač, **tužka**, **pravítko**, sešit, pero, lepidlo,

batoh, guma, židle, lavice, kniha.

TEN počítač = mužský rod, TA tužka = ženský rod, TO pravítko = střední rod

Sleduj pravidlo:

Lavice má modrou barvu.

Co? → **lavice** = **PODMĚT**

Co dělá? → **má** = **PŘÍSUDEK**

5. Podtrhni podmět a přísudek:

Jana a Tom chodí spolu do třídy. Jana sedí v první lavici. Tom sedí ve druhé lavici. Jany lavice má červenou barvu. Tomova lavice má zelenou barvu. Tom má nový batoh. Jany batoh je také hezký. O přestávce Jana a Tom svačí ovoce a zeleninu. Odpoledne Jana cvičí. Tom odpoledne zpívá.

PRAVIDLA - MINULÝ ČAS

DNES

→

VČERA

Tim střihá papír nůžkami.

TEN Tim – mužský rod životný

Tim střihal papír nůžkami.

Sešit je na lavici.

TEN sešit – mužský rod neživotný

Sešit byl na lavici.

Dívka počítá příklady na tabuli.

TA dívka – ženský rod

Dívka počítala příklady na tabuli.

Pravítko je na židli.

TO pravítko – střední rod

Pravítko bylo na židli.

Příčestí minulé - jednotné číslo:

mužský rod životný → L

mužský rod neživotný → L

ženský rod → LA

střední rod → LO

DNES

→

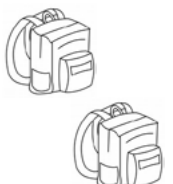
VČERA

Žáci zpívají písně.

TI žáci – mužský rod životný

Žáci zpívali písně.

Batohy jsou hezké.

TY batohy – mužský rod neživotný

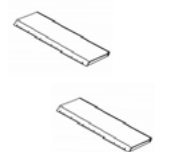
Batohy byly hezké.

Dívky spolu čtou knihu.

TY dívky – ženský rod

Dívky spolu četly knihu.

Pravítka jsou na židli.

TA pravítka – střední rod

Pravítka byla na židli.

O přestávce děti svačí ovoce.

TY děti – ženský rod

O přestávce děti svačily ovoce.

Příčešti minulé - množné číslo:

mužský rod životný → LI

mužský rod neživotný → LY

ženský rod → LY

střední rod → LA

děti se v množném čísle mění na ženský rod

CO A KOHO MÁME VE ŠKOLE

PL 2 ČJL

1. Spoj k sobě jednotné a množné číslo:

papír	lepidla
tužka	žáci
dítě	lavice
sešit	chlapci
lavice	papíry
žák	sešity
lepidlo	dívky
žákyně	tužky
chlapec	žákyně
dívka	děti

Vzory

	1 pán → 2 páni	
	1 muž → 2 muži	
	1 hrad → 2 hrady	
	1 žena → 2 ženy	
	1 píseň → 2 písně	
	1 město → 2 města	
POZOR: 1 dítě → 2 děti 		

2. Vytvoř množné číslo. Doplň rod:

batoh – m., neživotný

1 batoh → 2 batohy

1 kniha → 2 _____

1 pero → 2 _____

1 žák → 2 _____

1 dítě → 2 _____

1 učitelka → 2 _____

3. Zakroužkuj slova, která jsou mužského rodu životného:

Kuba sešit žáci Emil batoh chlapec

test Jan příklad kluk počítač papíry

1. Podtrhni podmět a přísudek. U podstatných jmen v podmětu doplň rod:

TA hodina – ž.

Včera byla hodina matematiky. Kuba poslouchal paní učitelku. Paní učitelka psala na tabuli. Do sešitu si Kuba psal všechny příklady. Lea si také psala do sešitu. Lea neměla pero a psala tužkou. I pravítko bylo doma. Kuba se hlásil a odpovídal. Lea poslouchala. Druhou hodinu žáci malovali. V batohu nebylo lepidlo. Ve třídě nebyl papír.

2. Doplň tabulku s pravidlem (dívej se na cvičení 1):

Příčesti minulé - jednotné číslo:		
mužský rod životný	→ L	<i>Kuba poslouchal</i>
mužský rod neživotný	→ L	
ženský rod	→	<i>paní učitelka psala</i>
střední rod	→ LO	

1. Vyber větu k obrázku. U podstatných jmen v podmětu doplň rod:

Co se dělo včera ve škole?

TEN Jan – m., životný

Včera Jan mazal tabuli.

Včera Jan psal do sešitu.

Včera Tim cvičil.

Včera se Tim učil na počítači.

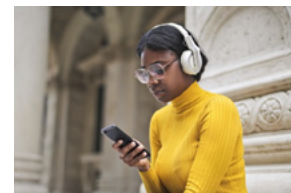

Včera žáci zpívali písničky.

Včera žáci malovali obrazy.

Včera o přestávce Ema poslouchala hudbu.

Včera o přestávce Ema svačila.

Včera si děti hrály na hřišti.

Včera děti počítaly na tabuli.

2. Vytvoř množné číslo. Doplň rod:

chlapec – m., životný

1 chlapec → 2 chlapci

1 pravítko → 2 _____

1 příklad → 2 _____

1 dívka → 2 _____

1 lavice → 2 _____

1 guma → 2 _____

3. Vypiš z textu podmět a přísudek do tabulky. Doplň rod:

Žáci včera ve škole četli, psali a počítali. Jejich sešity byly popsány. Ve škole nebyla pravítka. Děti se i tak hezky učily. Jen Pét'a se nehlásil. O výtvarné výchově si dívky malovaly. Chlapci stříhali a lepili. Jana a Lea si o přestávce zpívaly. Tim a Emil odpoledne hráli fotbal. Jedna lavice byla pomalovaná.

PODMĚT	PŘÍSUDEK	ROD
žáci	četli, psali, počítali	mužský - životný

4. Doplň tabulku s pravidlem (dívej se na cvičení 3):

Příčesti minulé - množné:		
mužský rod životný	→ LI	žáci psali
mužský rod neživotný	→	sešity byly
ženský rod	→ LY	
střední rod	→	

5. Co se dělo včera ve škole? Doplň věty:

Malovat, svačit, hlásit se, psát, počítat, číst, psát.

Žáci psali do sešitu.

Děti _____ obrázky.

Žáci se _____.

Chlapec _____ příklady.

Dívky _____ do sešitu.

Dívka _____ s paní učitelkou.

Chlapec _____ ve třídě.

Zopakuj si:

BÝT - přítomný čas (**dnes**)

on / ona / ono **je**

oni / ony / ona **jsou**

BÝT - minulý čas (**včera**)

on **byl** / ona **byla** / ono **bylo**

oni **byli** / ony **byly** / ona **byla**

1. Dej větu do minulého času:

Jana píše do sešitu.

→

Jana psala do sešitu.

Žák poslouchá paní učitelku.

→

Chlapci lepí obrázky.

→

Lepidlo je na lavici.

→

Knihy jsou v batohu.

→

Lea zpívá krásné písně.

→

2. Doplň měkké, nebo tvrdé i / y:

Dívky maloval y.

Pravítko byl ___ na židli.

Děti psal ___ na počítači.

Jana odpovídal ___ paní učitelce.

Žáci počítal ___ v hodině matematiky.

Lavice byl ___ pomalovaná.

3. Kdo to dělal? Spoj:

Lea	sportoval
Emil	stříhali
děti	svačila
chlapci	četly

4. Doplň měkké, nebo tvrdé i / y:

Včera ve škole

Včera ve škole bylo veselo. Dva žáci svačil___ v hodině matematiky. Paní učitelka na ně mluvil___, ale oni neposlouchal___. Paní učitelka jim napsal___ do sešitu nové příklady. Žáci příklady počítal___ a už nesvačil___.

5. Podtrhni podmět a přísudek:

Děti ve škole malovaly krásné obrázky.

Na lavici ležel popsaný sešit.

Petr a Eva spolu včera poslouchali veselé písničky.

Pan učitel četl dětem zajímavou knihu.

Odpoledne se už žáci neučili, ale pilně cvičili.

Nová lavice byla celá pomalovaná.

Malé děti si vesele hrály a zpívaly.

Žáci o přestávce zdravě svačili ovoce a zeleninu.

Zdroje:

Obrázek třídy:

<https://laurapickens.wordpress.com/2015/09/11/describe-the-scene-school-and-classroom/>

Obrázky školních potřeb:

https://wiki.rvp.cz/Kabinet/0.0.0.Kliparty/P%C5%99edm%C4%9Bty/skolni_potreby

<https://wiki.rvp.cz/Kabinet/0.0.0.Kliparty/Po%C4%8d%C3%adta%C4%8de>

<https://wiki.rvp.cz/Kabinet/0.0.0.Kliparty/P%c5%99edm%c4%9bty/%c5%a0kola#Prav.c3.adtko>

Hlásící se žáci:

https://www.freepik.com/free-photo/students-knowing-right-answer_13132985.htm#query=children%20raising%20hands&position=15&from_view=search

https://www.freepik.com/free-photo/children-classroom-with-theirs-hands-up_852692.htm#query=children%20raising%20their%20hands&position=0&from_view=search

Zpívající žáci:

https://www.freepik.com/free-photo/side-view-kids-singing-together-sunday-school_30590388.htm#query=children%20singing%20at%20school&position=4&from_view=search

Dívka počítá příklady na tabuli:

https://www.freepik.com/free-photo/beautiful-hispanic-student-writing-white-board-school-smiling_27999108.htm#query=girl%20writing%20on%20the%20board&position=10&from_view=search

Děti svačí ovoce:

https://www.freepik.com/free-photo/hungry-classmates_5403169.htm#query=children%20snack&position=6&from_view=search

https://www.freepik.com/premium-photo/multiracial-group-kids-primary-school_17980540.htm#page=3&query=break%20snack%20classroom&position=35&from_view=search

Děti čtou knihu:

https://www.freepik.com/free-photo/two-young-girls-study-home_26202867.htm#query=two%20girls%20reading%20book&position=3&from_view=search

https://www.freepik.com/free-photo/teacher-her-two-pupils_13132976.htm#query=group%20of%20girls%20writing&position=1&from_view=search

Dívka a chlapec píše test:

https://www.freepik.com/free-photo/written-exam_5401714.htm#query=children%20writing%20a%20test&position=22&from_view=search

Žáci cvičí v tělocvičně:

https://www.freepik.com/free-photo/medium-shot-kids-exercising-school-gym_16312067.htm#query=children%20gym&position=44&from_view=search

Chlapec píše do sešitu:

https://www.freepik.com/free-photo/seven-years-old-child-writing-home-boy-studying-table-kid-drawing-with-pencil_1188279.htm#query=boy%20glasses%20writing%20in%20exercise%20book&position=3&from_view=search&track=ais

Chlapec maže tabuli:

https://www.freepik.com/free-photo/expressive-schoolboy-cleaning-blackboard_1308469.htm#query=boy%20cleaning%20blackboard&position=12&from_view=search&track=ais

Žáci pracující na PC:

https://www.freepik.com/premium-photo/line-high-school-students-working-screens-computer-class-with-female-teacher-background-shot-from-high-angle_28544752.htm?query=at%20school%20IT

Žáci o výtvarné výchově:

https://www.freepik.com/free-photo/cute-little-girls-comparing-each-other-s-work-sharing-ideas-her-art-class-school_27507237.htm#query=children%20art%20at%20school&position=35&from_view=search

Dívka poslouchající hudbu:

https://www.freepik.com/free-photo/young-woman-entrance-school-listens-music_27496584.htm#query=girl%20listening%20a%20music%20at%20scholl&position=19&from_view=search

Děti hrající si na hřišti:

https://www.freepik.com/free-photo/children-playing-basketball-field_11684602.htm#query=children%20playing%20on%20playground&position=17&from_view=search

Žáci píší do sešitu:

https://www.freepik.com/free-photo/draw-attention-top-view-smiling-girl-touching-hand-long-haired-girlfriend-writing-blonde-boy-sitting-table-library-doing-homework_22220806.htm#query=children%20writing%20at%20school&position=39&from_view=search

https://www.freepik.com/free-photo/teacher-her-two-pupils_13132976.htm#query=group%20of%20girls%20writing&position=1&from_view=search

Děti malují:

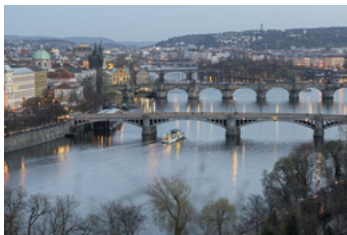
https://www.freepik.com/premium-photo/top-view-multi-ethnic-group-kids-drawing-pictures-floor-while-enjoying-art-class-christmas-copy-space_12186341.htm#page=4&query=group%20of%20children%20drawing%20at%20school&position=3&from_view=search

Chlapec počítá:

https://www.freepik.com/premium-photo/female-psychologist-working-with-boy-suffering-from-autistic-disorder_13903433.htm#page=2&query=boy%20counting%20abacus&position=27&from_view=search

ZUZANA NA NÁVŠTĚVĚ V PRAZE – SOBOTA

Test 1 ČJL

Moje sestra, já a kamarádka Zuzana

O víkendu přijela do Prahy Zuzana. Spala u nás doma. Zuzana chtěla navštívit centrum Prahy. V sobotu jsme proto jeli metrem do města a navštívili jsme památky. Dali jsme si v restauraci k obědu ovocné knedlíky. Zuzana a moje mladší sestra si chtěly koupit nějaké oblečení. Jeli jsme proto tramvají na náměstí Republiky do nákupního centra. Zuzana si koupila hezké tričko. Mojí sestře se moc líbilo. Nakonec jsme jeli domů. Holky si večer četly a pak si dlouho povídaly.

Pracuj s textem výše ↑ :

1. Podtrhni v textu všechna **slovesa**.
Zuzana.

Například: O víkendu přijela do Prahy

Spala u nás doma.

2. Kdo to dělal? Dopln **nevyjádřený podmět**.

Například: Spala u nás doma. → ona

jeli jsme → _____

navštívili jsme → _____

líbilo se → _____

3. Dopiš do textu **nevyjádřený podmět**:

my

Například: Jeli jsme proto tramvají na náměstí Republiky do nákupního centra.

4. Podívej se, jak vypadají základní skladebné dvojice (**podmět a přísudek**), nic nepiš:

Zuzana přijela = jednoduchý slovesný přísudek

Zuzana chtěla navštívit = složený slovesný přísudek

(my) jsme si dali = přísudek jmenný se sponou

5. Podtrhni **podmět a přísudek**. Dopln nevyjádřený podmět:

my

Jeli jsme proto tramvají na náměstí Republiky do nákupního centra. Zuzana si koupila hezké tričko.

Mojí sestře se (to tričko) moc líbilo. Nakonec jsme jeli domů. Holky si večer četly a pak si dlouho povídaly.

6. Podívej se na **shodu podmětu s přísudkem**, nic nepiš:

Zuzana chtěla navštívit centrum Prahy.

V sobotu jsme (my) navštívili památky.

Holky si večer četly.

7. Dopln **koncovky** sloves (shoda podmětu s přísudkem):

Například: Já jsem spal u nás doma a Zuzana také spala u nás doma.

V sobotu jsme navštívil____ památky. Holky chtěl____ ale také nakupovat.

Tričko, které si Zuzana koupil____, bylo opravdu hezk____.

K obědu jsme si dal____ ovocné knedlíky. Knedlíky byl____ moc dobré.

Holky si večer dlouho povídal____, ale já jsem byl unavený.

8. Vypiš z textu všechna **přídavná jména** (vlastnosti osob, zvířat, věcí):

Například: ovocné (knedlíky)

04 / C / TEST ČJL

9. Vystupňuj tato přídavná jména:

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
hezký	hezčí	nejhezčí
mladý	_____	_____
dobrý	_____	_____
velký	_____	_____

10. Dej podstatná jména do jednotného čísla. Urči rod a vzor:

Podstatná jména = názvy osob, zvířat a věcí.

	jednotné číslo	rod	vzor
holky	→ holka	ženský	žena
restaurace	→ _____		
sestry	→ _____		
tramvaje	→ _____		
kluci	→ kluk	mužský - životný	pán
knedlíky	→ _____		
obědy	→ _____		
trička	→ tričko	střední	město
náměstí	→ _____		

11. Vyskloňuj podstatné jméno ženského rodu. Jakého je vzoru?

Pád:	sestra (žena)	Zuzana (_____)	restaurace (_____)
1.	sestra		
2.	sestry		
3.	sestře		
4.	sestru		
5.	sestro!		x
6.	sestře		
7.	sestrou		

04 / D / TEST ČJL

12. **Vyskloňuj** podstatné jméno mužského rodu. Jakého je vzoru?

Pád:	knedlík (hrad)	víkend (_____)
1.	knedlík	
2.	knedlíku	
3.	knedlíku	
4.	knedlík	
5.	x	x
6.	knedlíku	
7.	knedlíkem	

13. **Vyskloňuj** podstatné jméno středního rodu. Jakého je vzoru?

Pád:	metro (město)	tričko
1.	metro	
2.	metra	
3.	metru	
4.	metro	
5.	x	x
6.	metru (městě)	
7.	metrem	

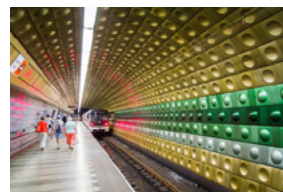
14. Doplně pád, číslo, rod a vzor **podstatných jmen**:

PODSTATNÁ JMÉNA				
	PÁD: 1. - 7. pád	ČÍSLO: jednotné / množné	ROD: mužský / ženský / střední	VZOR:
o víkendu	6. p.	j.	m.	hrad
jeli metrem				
do města				
navštívit památky				
v restauraci				
k obědu				
sestře				
holky				

Podívej se: URČOVÁNÍ PODSTATNÝCH JMEN

PODSTATNÁ JMÉNA = názvy osob, zvířat a věcí.

Například: knedlík, holka, metro.

Podstatné jméno má rod - mužský, ženský nebo střední:

TEN knedlík (mužský rod), TA holka (ženský rod), TO metro (střední rod)

Podstatné jméno má v každém rodě několik vzorů:

mužský životný: **pán, muž**; mužský neživotný: **hrad, stroj**

ženský: **žena, růže, píseň, kost**

střední: **město, moře, kuře, stavení**, předseda, soudce

Vzor podstatného jména poznáme podle 2. pádu slova:

knedlík/knedlíku (hrad/hradu)

holka/holky (žena/ženy)

metro/metra (město/města).

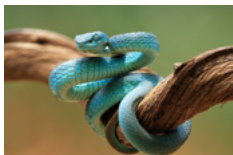
Podstatné jméno má číslo - jednotné nebo množné. Například: jedna tramvaj, dvě tramvaje.

Podstatné jméno je vždy v určitém pádu - první až sedmý. Příklady:

1. pád: tričko, Zuzana, oběd
2. pád: Jdu do restaurace. Mám čaj bez cukru.
3. pád: Kupuji tričko sestře. Pomáhám kamarádovi.
4. pád: Dám si oběd. Vidím sestru.
5. pád: Zuzano!
6. pád: Mluvím o kamarádce. Byli jsme v restauraci.
7. pád: Jezdím metrem. Jím knedlíky s ovocem.

ZUZANA NA NÁVŠTĚVĚ V PRAZE – NEDĚLE

Test 2 ČJL

V neděli jely holky autobusem do zoologické zahrady. Zuzana chtěla vidět všechna zvířata, ale moje sestra se některých zvířat bojí. Nemá ráda hady a pavouky. Nejvíce se jí naopak líbí žirafy s dlouhými krky. Holky si daly k obědu maso s brambory. Po obědě si daly horkou čokoládu. Zuzanu bolelo trochu břicho a tak si na chvíli sedly na lavičku. Holky viděly ještě další zvířata, pak už byly ale unavené a jely domů. K večeři jsme Zuzaně uvařili těstoviny a pak už musela odjet. Snad zase brzy přijede.

Pracuj s textem výše ↑ :

1. Podtrhni v textu základní skladebnou dvojici (podmět a přísudek). Nevyjádřený podmět dopiš do textu.

2. Doplň koncovky sloves (shoda podmětu s přísudkem):

V neděli jely holky autobusem do zoologické zahrady. Mojí sestře se nejvíce líbil ____ žirafy.

Hady a pavouci se jí neopak nelíbil ____ . Zuzaně se líbil ____ všechna zvířata.

Mojí sestru bolel ____ hlava a Zuzanu bolel ____ břicho po horké čokoládě.

Holky si to moc užil ____ . Večer jsme všichni společně večerel ____ těstoviny.

3. Najdi v textu čtyři přídavná jména:

____, _____,

____, _____.

04 / G / TEST ČJL

4. Najdi v textu podstatná jména v množném čísle,
dej je do jednotného čísla, napiš rod a vzor:

		jednotné číslo	rod	vzor
holky	→	holka	ženský	žena
zvířata	→	_____		
hadi	→	_____		
_____	→	_____		
_____	→	_____		
_____	→	_____		
_____	→	_____		
_____	→	_____		

5. Doplň pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen:

PODSTATNÁ JMÉNA				
	PÁD: 1. - 7. pád	ČÍSLO: jednotné / množné	ROD: mužský / ženský / střední	VZOR:
jely autobusem	7. p.	j.	m.	hrad
do zoologické zahrady				
vidět zvířata				
nemá ráda hady				
s krky				
k obědu				
daly si čokoládu				
břicho bolelo				
na lavičku				
k večeri				

Řešení úloh: Zuzana na návštěvě v Praze (sobota)

1.

O víkendu přijela do Prahy Zuzana. Spala u nás doma. Zuzana chtěla navštívit centrum Prahy. V sobotu jsme proto jeli metrem do města a navštívili jsme památky. Dali jsme si v restauraci k obědu ovocné knedlíky. Zuzana a moje mladší sestra si chtěly koupit nějaké oblečení. Jeli jsme proto tramvají na náměstí Republiky do nákupního centra. Zuzana si koupila hezké tričko. Mojí sestře se moc líbilo. Nakonec jsme jeli domů. Holky si večer četly a pak si dlouho povídaly.

2.

jeli jsme → *my*

navštívili jsme → *my*

líbilo se → *ono (to tričko)*

3.

O víkendu přijela do Prahy Zuzana. Spala u nás doma. Zuzana chtěla navštívit centrum Prahy. V sobotu jsme proto jeli metrem do města a navštívili jsme památky. Dali jsme si v restauraci k obědu ovocné knedlíky. Zuzana a moje mladší sestra si chtěly koupit nějaké oblečení. Jeli jsme proto tramvají na náměstí Republiky do nákupního centra. Zuzana si koupila hezké tričko. Mojí sestře se moc líbilo. Nakonec jsme jeli domů. Holky si večer četly a pak si dlouho povídaly.

5.

Jeli jsme proto tramvají na náměstí Republiky do nákupního centra. Zuzana si koupila hezké tričko. Mojí sestře se (to tričko) moc líbilo. Nakonec jsme jeli domů. Holky si večer četly a pak si dlouho povídaly.

7.

V sobotu jsme navštívili památky. Holky chtěly ale také nakupovat.

Tričko, které si Zuzana koupila, bylo opravdu hezké.

K obědu jsme si dali ovocné knedlíky. Knedlíky byly moc dobré.

Holky si večer dlouho povídaly, ale já jsem byl unavený.

8.

mladší (sestra)

nákupního (centra)

hezké (tričko)

9.

mladý, mladší, nejmladší

dobry, lepší, nejlepší

velký, větší, největší

10.

restaurace → restaurace, ženský, rúže

sestry → sestra, ženský, žena

knedlíky → knedlík, mužský, hrad

obědy → oběd, mužský, hrad

náměstí → náměstí, střední, stavení

11. -13. - viz Gramatická příručka METY, str. 61-63

14.

PODSTATNÁ JMÉNA				
	PÁD: 1. - 7. pád	ČÍSLO: jednotné / množné	ROD: mužský / ženský / střední	VZOR:
o víkendu	6. p.	j.	m.	hrad
jeli metrem	7. p.	j.	s.	město
do města	2. p.	j.	s.	město
navštívit památky	4. p.	mn.	ž.	žena
v restauraci	6. p.	j.	ž.	růže
k obědu	3. p.	j.	m.	hrad
sestře	3. p.	j.	ž.	žena
holky	1. p.	mn.	ž.	žena

Řešení úloh: Zuzana na návštěvě v Praze (neděle)

1.

V neděli jely holky autobusem do ZOO. Zuzana chtěla vidět všechna zvířata, ale moje sestra se některých zvířat bojí. ^{ona} Nemá ráda hady a pavouky. Nejvíce se jí naopak líbí žirafy. Holky si daly k obědu maso s brambory. Po obědě ^{ony} si daly horkou čokoládu. Zuzanu bolelo trochu břicho a tak si na chvíli ^{ony} sedly na lavičku. Holky viděly ještě další zvířata, pak už ^{ony} byly ale unavené a jely domů. K večeři ^{my} jsme Zuzaně ^{ona} uvarili těstoviny a pak už ^{ona} musela odjet. Snad zase brzy ^{ona} přijede.

2.

Mojí sestře se nejvíce líbily žirafy.

Hady a pavouci se jí neopak nelíbili. Zuzaně se líbila všechna zvířata.

Mojí sestru bolela hlava a Zuzanu bolelo břicho po horké čokoládě.

Holky si to moc užily. Večer jsme všichni společně večeřeli těstoviny.

04 / J / TEST ČJL

3.

zoologická, dlouhými, horkou, unavené

4.

zvířata	→	zvíře, střední, kuře
hadi	→	had, mužský, pán
pavouci	→	pavouk, mužský, pán
žirafy	→	žirafa, ženský, žena
krky	→	krk, mužský, hrad
brambory	→	brambora, ženský, žena
těstoviny	→	těstovina, ženský, žena

5.

PODSTATNÁ JMÉNA				
	PÁD: 1. - 7. pád	ČÍSLO: jednotné / množné	ROD: mužský / ženský / střední	VZOR:
jely autobusem	7. p.	j.	m.	hrad
do zoologické zahrady	2. p.	j.	ž.	žena
vidět zvířata	4. p.	mn.	s.	kuře
nemá ráda hady	4. p.	mn.	m.	pán
s krky	7. p.	mn.	m.	hrad
k obědu	3. p.	j.	m.	hrad
daly si čokoládu	4. p.	j.	ž.	žena
břicho bolelo	1. p.	j.	s.	město
na lavičku	4. p.	j.	ž.	žena
k večeři	3. p.	j.	ž.	růže

Zdroje:

Praha – Karlův most:

https://www.freepik.com/free-photo/clean-city-streets-prague_26732085.htm#query=Prague%20Carls%20bridge&position=3&from_view=search&track=ais

Obrázek tří dětí:

https://www.freepik.com/free-photo/teenage-girls-whispering-ears-secret-teen-boy-white-wall_8970707.htm#page=2&query=boy%20and%20two%20teenage%20girls&position=8&from_view=search

Jahodové knedlíky:

https://www.freepik.com/free-photo/vertical-shot-fresh-austrian-plum-dumplings-with-sugar-powder-plate-table_28694846.htm#query=sweet%20dumpling&position=4&from_view=search

Obchodní dům:

https://www.freepik.com/premium-photo/abstract-blur-defocused-shopping-mall-department-store-interior_5093249.htm#query=shopping%20mall&position=17&from_view=search

Dívka:

https://www.freepik.com/premium-vector/portrait-young-cheerful-woman-with-glasses-casual-style-clothes-isolated-vector-illustration_22926546.htm#query=girl%20teenage%20cartoon&position=19&from_view=search

Metro:

https://www.freepik.com/premium-photo/prague-czech-republic-july-18-2014-people-walking-underground-subway-malostranska-station_16231998.htm#query=Prague%20subway&position=14&from_view=search

Had:

https://www.freepik.com/free-photo/blue-viper-snake-closeup-face-head-viper-snake-blue-insularis_21637767.htm#query=snake&position=18&from_view=search

Pavouk:

https://www.freepik.com/free-photo/black-yellow-stripe-argiope-bruennichi-wasp-spider-web_18856703.htm#query=spider&position=8&from_view=search

Žirafy:

https://www.freepik.com/free-photo/giraffes-herd-savannah_6755785.htm#query=giraffes&position=48&from_view=search

Horká čokoláda:

https://www.freepik.com/free-photo/delicious-hot-chocolate-concept-with-copy-space_11755353.htm#query=hot%20chocolate&position=29&from_view=search

Těstoviny:

https://www.freepik.com/free-photo/lifestyle-cocina-comida-foodie-gastronomy_1134801.htm#query=pasta&position=44&from_view=search

Nádraží:

https://www.freepik.com/premium-photo/tracks-prague-train-station_28026749.htm#query=Prague%20railway%20station&position=11&from_view=search

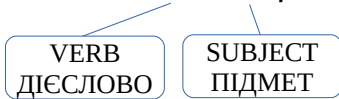
QUESTIONS (питання)

QUESTION WORDS (ПИТАЛЬНІ СЛОВА)

WHAT what	ЩО	WHY why	ЧОМУ	HOW how	ЯК
WHAT KIND what kind	ЯКИЙ ВИД	WHEN when	КОЛИ	HOW MANY how many	СКІЛЬКИ
WHERE where	ДЕ	WHO who	ХОТО	HOW OLD how old	СКІЛЬКИ РОКІВ
WHICH which					

QUESTIONS WITH BE (ЗАПИТАННЯ ДО BE)

Is she from Spain? - Вона з Іспанії?

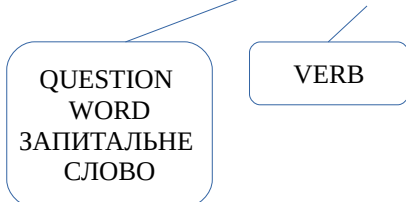

} YES / NO QUESTIONS

Are your friends here? - Ваші друзі тут?

***What** is in your hand? - Що у тебе в руці?*

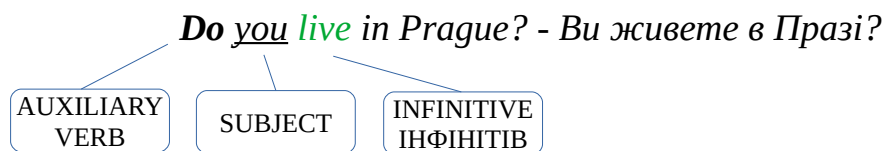

} SPECIAL QUESTIONS

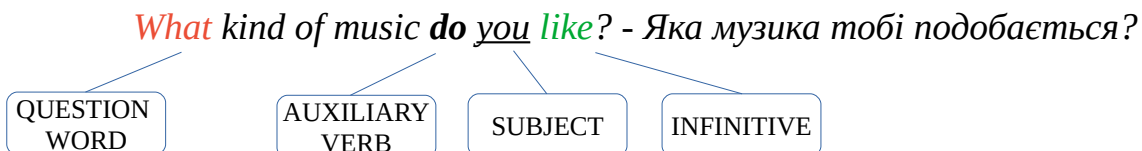
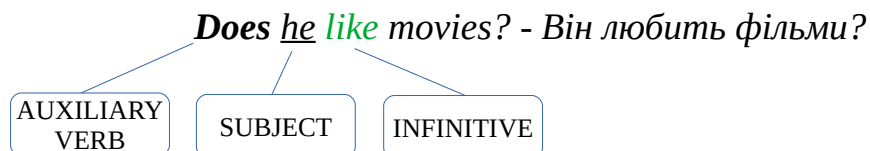
***How many students** are in the class? - Скільки учнів у класі?*

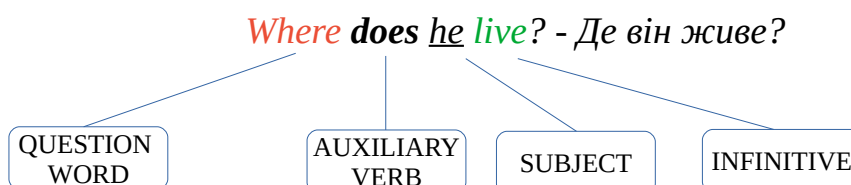
QUESTIONS WITH OTHER VERBS → AUXILIARY VERB DO
(ЗАПИТАННЯ З ІНШИМИ ДІЄСЛОВАМИ → ДОПОМІЖНЕ ДІЄСЛОВО DO)

} YES / NO QUESTIONS

} SPECIAL QUESTIONS

Vocabulary bank / словниковий банк

Big

Small

A TEACHER

A DOG

A VET

HUNGRY

FULL

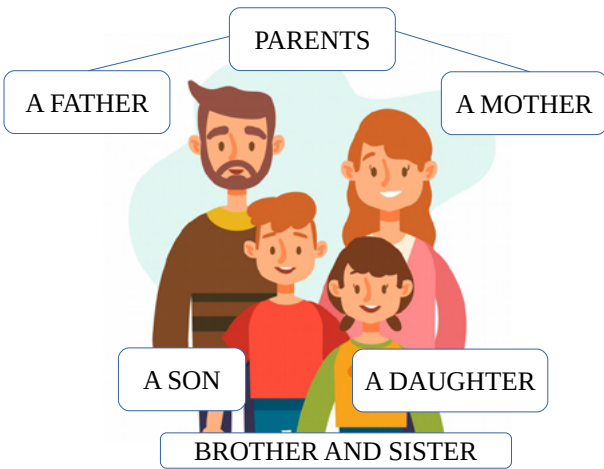

A HOUSE WITH BIG GARDEN

TO LISTEN

TO SPEAK

A HOUSE

FLATS

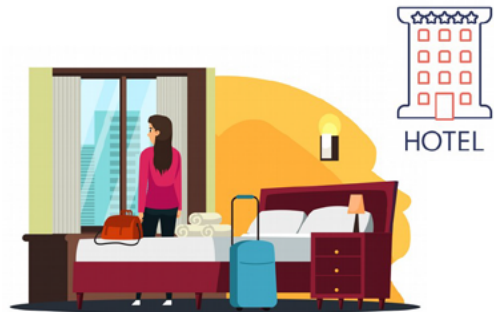
+420 123 456 789
= phone number

ANIMALS

KEYS

HOTEL

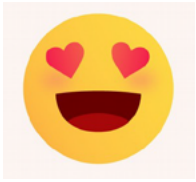

A STUDENT

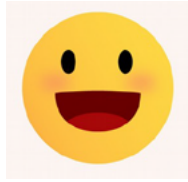
MANY STUDENTS

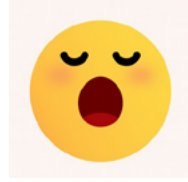
CHILDREN

I LOVE IT!

I LIKE IT!

I'M TIRED

A SHOP ASSISTENT

AN ACTRESS

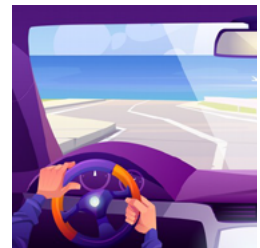
AN ACTOR

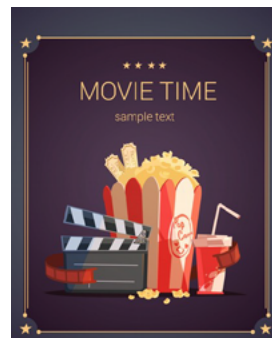
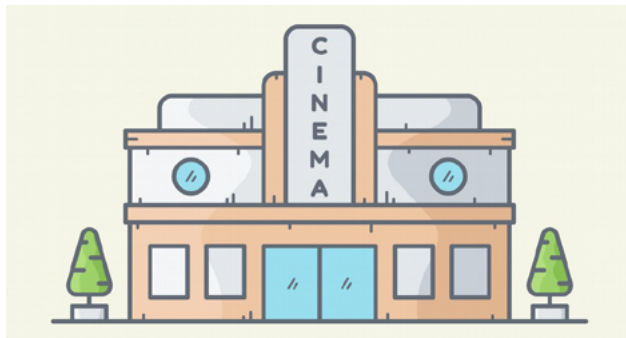
A FLIGHT ATTENDANT

A CUP OF COFFEE / TEA

TO DRIVE A CAR

ANSWER THE QUESTIONS:

1. Are you from Ukrajine? YES NO

2. What is your **favourite colour**? *My favourite colour is _____.*

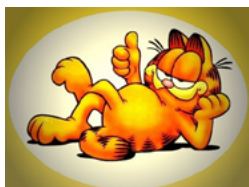
3. Where do you live in Prague?

a) I live in **Prague-Satalice**.

b) I live in **another part of the city**:

4. Do you have any **brothers or sisters**? YES NO

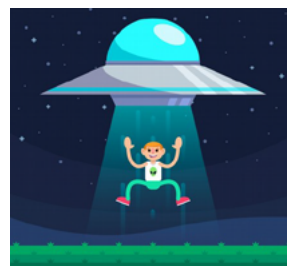
5. What kind of **films** do you like?

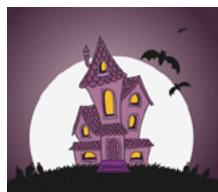
COMEDY

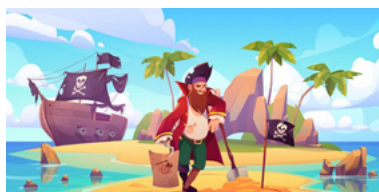
DETECTIVE STORY

SCI-FI

HORROR

ADVENTURE

6. Who's your favourite actor?

My favourite actor is

7. Which do you prefer, tea or coffee?

8. How many animals do you have?

I have _____ animals.

9. What kind of sport do you like?

SWIMMING

PLAYING FOOTBALL

RIDING A BICYCLE

10. How old are you?

I am _____ years old.

11. What's your mother's name?

My mother's name is _____.

12. When is your birthday?

My birthday is on _____.

13. Which do you prefer, a house or a flat?

I prefer _____.

14. How many students are in your class?

There are _____ students in my class.

15. Do you like dogs?

YES

NO

WORKBOOK

1 a

1 **how old you ? (are)** → TO BE, SPECIAL QUESTION

→ *How old are you?*

QUESTION
WORD

VERB

2 **you like animals ? (do)** → AUXILIARY VERB DO, YES/NO QUESTION

→ *Do you like animals?*

AUXILIARY
VERB

SUBJECT

INFINITIVE

1 c

1 (Luciana / be) → TO BE, YES/NO QUESTION

Is Luciana a flight attendant?

VERB

SUBJECT

2 (you / want) → AUXILIARY VERB DO, YES/NO QUESTION

Do you want a coffee?

AUXILIARY
VERB

SUBJECT

INFINITIVE

3 (your phone number / be) → TO BE, SPECIAL QUESTION

What is your phone number?

QUESTION
WORD

VERB

Zdroje:

Velký a malý:

https://www.freepik.com/free-vector/opposite-adjectives-words-with-big-small_12365377.htm#page=2&query=big%20small&position=40&from_view=search

Učitel:

https://www.freepik.com/free-vector/teacher-concept-illustration_7367529.htm#query=teacher&position=33&from_view=search

Veterinář:

https://www.freepik.com/free-vector/veterinary-concept-illustration_9558536.htm#query=a%20vet&position=18&from_view=search

Hladový a sytý:

https://www.freepik.com/premium-vector/cute-example-opposite-word-antonym-kid_8881605.htm#query=opposites&position=42&from_view=keyword

Starý a mladý:

https://www.freepik.com/free-vector/opposite-adjectives-old-young_1172851.htm#query=opposites&position=12&from_view=keyword

Dům s velkou zahradou:

https://www.freepik.com/free-vector/house-garden-nature-setting_6052438.htm#page=4&query=house%20garden&position=7&from_view=search

Mnoho jazyků:

https://www.freepik.com/free-vector/illustration-with-young-people-talking_6296242.htm#query=languages&from_query=many%20languages&position=2&from_view=search

Mluvit a poslouchat:

https://www.freepik.com/free-vector/speaking-listening-one-man-holds-hand-his-ear-other-says-bubble-information-hearing-whisper_10705436.htm#query=listen%20and%20speak&position=0&from_view=search

Rodina:

https://www.freepik.com/free-vector/flat-design-international-day-families-concept_7448940.htm#query=family&position=5&from_view=search

Dům a byt:

https://www.freepik.com/free-vector/residential-house-buildings_1531715.htm#query=house%20flats&position=6&from_view=search

Telefon:

https://www.freepik.com/free-vector/human-hand-holding-mobile-phone_9175330.htm#query=phone&position=2&from_view=search

Zvířata:

https://www.freepik.com/free-vector/group-wild-animal-background_12321373.htm#query=animals&position=40&from_view=search

Klíče:

https://www.freepik.com/premium-vector/apartment-keys-bunch-ring-cartoon-metal-keychain_28167704.htm#query=keys&position=18&from_view=search

Hotel:

https://www.freepik.com/free-vector/hotel-hospitality-service-checkin-woman-with-suitcase-bag-room-cartoon-female-tourist-standing-window-cozy-hotel-apartment-with-bed-lamp-bedside-table-looking-city_27668755.htm#query=hotel%20room%20suitcase&position=12&

05 / I / TEST ČJL

https://www.freepik.com/premium-vector/hotel-color-icon-logo-style_30610969.htm#query=hotel%20room%20suitcase&position=31&from_view=search

Třída s žáky:

https://www.freepik.com/free-vector/student-classroom-template_4428227.htm#query=students%20in%20classroom&position=0&from_view=search

Děti:

https://www.freepik.com/premium-photo/cyte-kids-laying-floor_3429711.htm#page=2&query=children&position=22&from_view=search

Emoticony:

https://www.freepik.com/free-vector/flat-emoticon-reaction-collectio_4362938.htm#page=2&query=smile&position=0&from_view=search

Job / work:

<https://www.clarkandmiller.com/difference-between-job-and-work/>

Prodavač/ka:

https://www.freepik.com/free-vector/cashier-supermarket-isolated-person-smiling-woman-employee-uniform-standing-cash-desk-store-employee-working-grocery-shop-market-retail-commerce_25871988.htm#query=a%20shop%20assistant&position=43&from_view=search

Herec a herečka:

https://www.freepik.com/free-vector/theatre-stage-performance-with-audience-poster_4407689.htm#query=actors&position=14&from_view=search

Letuška:

https://www.freepik.com/free-vector/air-hostess-stewardess-with-luggage-aircrew-girl_21475782.htm#query=flight%20attendant&from_query=flight%20atendant&position=38&from_view=search

Sport:

https://www.freepik.com/free-vector/sport-equipment-concept_3925738.htm#query=sports&position=0&from_view=search

Šálek kávy nebo čaje:

https://www.freepik.com/premium-vector/set-coffee-paper-cup-with-tea-cup-by-using-colored-doodle-style_5971464.htm#query=cup%20of%20tea&position=10&from_view=search

Řídit auto:

https://www.freepik.com/free-vector/sea-beach-view-from-car-interior-through-windshield-vehicle_13524059.htm#query=drive%20a%20car&position=19&from_view=search

Kino:

https://www.freepik.com/premium-vector/cinema-building-vector-illustration_22984659.htm#page=3&query=cinema%20building&position=32&from_view=search

https://www.freepik.com/free-vector/movie-time-cartoon-poster_3794910.htm#query=cinema%20movie&position=15&from_view=search

Komedie - Garfield:

<https://wallpapercave.com/free-garfield-wallpaper>

Detektiv:

https://www.freepik.com/premium-vector/male-character-wearing-cloak-hat-searching-with-magnifying-glass-isolated-man-detective-spy-surveillance-looking-mysteries-secrets-agent-mission-vector-flat-style_16310245.htm#query=detective&position=10&from_view=se

Sci-fi:

https://www.freepik.com/free-vector/ufo-abduction-concept-with-flat-design_2795895.htm#query=science%20fiction&position=29&from_view=search

Horor:

https://www.freepik.com/free-vector/spooky-halloween-background_2811629.htm#query=horror&position=5&from_view=search

Dobrodružství:

https://www.freepik.com/free-vector/pirate-buried-treasure-chest-tropical-island_7588718.htm#query=pirate%20and%20map&position=2&from_view=search

Plavání:

https://www.freepik.com/free-vector/hand-drawn-flat-design-swimming-logo-template_24997389.htm#query=swimming&position=16&from_view=search

Fotbal:

https://www.freepik.com/free-vector/young-football-player-kicks-ball-urban-city-hand-drawn-sketch-vector-background_30734262.htm#query=playing%20football&position=5&from_view=search

Jízda na kole:

https://www.freepik.com/premium-vector/road-bike-logo-template_5968903.htm#page=2&query=riding%20a%20bicycle&position=24&from_view=search

The Family

PL 2 AJ Family, whose

1. Read the text:

I'm a son of my mother.
I'm my mother's **son**.

My mother is a **wife** of my father.

My sister is my mother's and father's **daughter**.

My mother have a brother. He's my mother's
brother. He's my **uncle**.
His wife is my **aunt**.

Children of my uncle and aunt are my **cousins**.
For my mother they are a **nephew** (a boy)
and a **niece** (a girl).

2. Link the words with Czech equivalents:

a father

a mother

a brother

a sister

a daughter

a son

a wife

a grandfather

a grandmother

an aunt

an uncle

a nephew

a niece

a cousin

sestra, ségra

dcera

syn

otec, táta, tatínek

bratr, brácha

manželka

matka, máma, maminka

bratranec / sestřenice, bratránek / sestřenka

neteř

teta

dědeček, děda

strýc

synovec

babička, babi

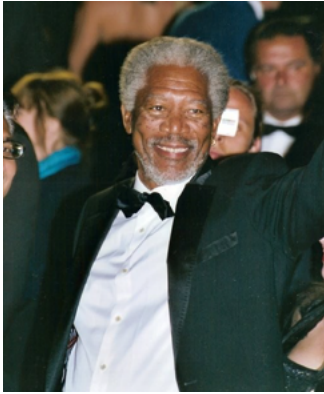
3. Complete the table:

<i>English vocabulary</i>	<i>Czech vocabulary</i>	<i>Ukrainian vocabulary</i>
a father		
	matka, máma, maminka	
a brother		
	sestra, ségra	
a daughter		
	syn	
a wife		
	dědeček	
a grandmother		
	strýc	
an aunt		
	synovec	
a niece		
	bratranec / sestřenice	

4. Complete the grammar exercise:

- I'm a **son of my mother**. → I'm my **mother's son**.
- My sister is a **daughter of my mother**. → My sister is my _____
_____.
- My uncle is a **son of my grandfather**. → My uncle is my _____
_____.
- My cousin is a **daughter of my aunt**. → My cousin is my _____
_____.
- My sister is a **niece of my uncle**. → _____
_____.

WHO / WHAT / WHOSE (ВООЗ / ЩО / ЧИЙ)

Morgan Freeman

Who is he? He is **an actor**.
His name is Morgan Freeman.

What is it? It is **a bow tie**.

Whose bow tie is it?

It's **Morgan Freeman's** bow tie.

Other examples:

Whose piano is it?
It's **girl's** piano.

Whose car is it?
It's **Spiderman's** car.

Whose dress is it?
It's **doctor's** dress.

Whose dress is it?
It's **pilot's** dress.

Make your own vocabulary bank

1. Match the words to the pictures:

HEADPHONES

A DICTIONARY

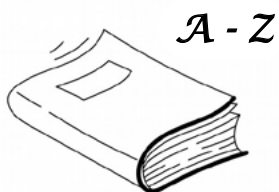
KEYS

A NOTEBOOK

A PEN

A BOOK

AN UMBRELLA

06 / E / PL AJ 2

2. Link the words with the pictures:

BIG SHOP

TIDY CHILDREN'S ROOM

BIG FLAT

SMALL SHOP

UNTIDY CHILDREN'S ROOM

SMALL FLAT

3. Complete the table:

<i>English vocabulary</i>	<i>Czech vocabulary</i>	<i>Ukrainian vocabulary</i>
	doktor	
	pilot	
a lawyer		
a hairdresser		

Zdroje:

Rodokmen:

https://www.freepik.com/free-vector/diagram-showing-three-generation-family-tree_13225524.htm#query=family%20tree&position=1&from_view=search

Morgan Freeman:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Morgan_Freeman_Cannes.jpg

Motýlek:

https://www.freepik.com/free-vector/black-white-red-bow-tie-set-gentleman-formal-luxury-fashion-element-costume-ceremony-wedding-party_22676468.htm#query=bow%20tie&position=6&from_view=search

Dívka s pianem:

https://www.freepik.com/premium-vector/cartoon-girl-playing-piano_30732437.htm#query=girl%20with%20a%20piano&position=19&from_view=search

Auto:

https://www.freepik.com/premium-photo/generic-brandless-modern-sport-car_7973171.htm#query=spiderman&position=32&from_view=search

Zdravotnická uniforma:

https://www.freepik.com/free-vector/doctor-self-protection-uniform-realistic-set-isolated-icons-suit-masks-gloves-with-goggles_14662691.htm#query=doctors%20dress&position=0&from_view=search

Uniforma pilota:

https://www.freepik.com/premium-vector/cute-little-boy-dressed-pilot-uniform-holding-bag_28472790.htm#query=pilots%20dress&position=14&from_view=search

Klíče:

https://www.freepik.com/premium-vector/one-continuous-line-drawing-keys_29881287.htm#page=3&query=keys&position=13&from_view=search

Deštník:

https://www.freepik.com/premium-vector/umbrella-coloring-linear-drawing-outline-vector-sketch-icon-monochrome-contour_21292274.htm#query=an%20umbrella&position=9&from_view=search

Sluchátka:

https://www.freepik.com/premium-vector/sketch-headphones-monochrome_4133983.htm#page=2&query=headset&position=36&from_view=search

Notebook:

https://www.freepik.com/free-vector/laptop-with-empty-callout_23659991.htm#page=2&query=notebook&position=49&from_view=search

Slovník, kniha:

https://www.freepik.com/free-vector/sketches-books-open-closed-textbooks-dictionary-novels-with-blank-covers-vector-doodle-set-literature-icons-library-school-store-isolated-white-background_21845841.htm#query=a%20book&position=8&from_view=search

Pero:

https://www.freepik.com/premium-vector/closeup-view-pen-vector-sketch-white-background_20791074.htm#page=2&query=a%20pen&position=41&from_view=search

Malý obchod:

https://www.freepik.com/free-photo/young-woman-arranging-her-cake-shop_21090132.htm#query=small%20store&position=21&from_view=search

Supermarket:

https://www.freepik.com/premium-photo/supermarket-cart_4215532.htm#query=shop&position=6&from_view=search

Malý byt:

https://www.freepik.com/premium-photo/trendy-studio-design-workspace_8581209.htm#page=7&query=flat&position=31&from_view=search

Velký byt:

https://www.freepik.com/premium-photo/fashionable-spacious-apartment-with-stylish-design-green-grey-white-pastel-colors-with-big-window-decorative-walls-bedroom-kitchen-space_9964223.htm#query=big%20flat&position=42&from_view=search

Uklizený pokoj:

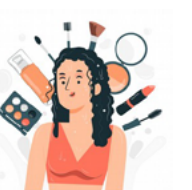

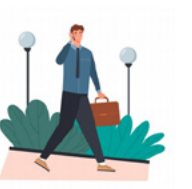
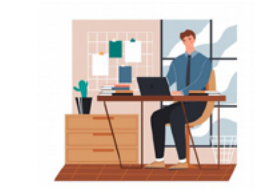

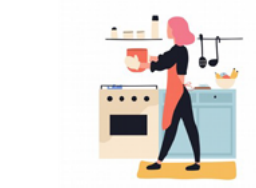
https://www.freepik.com/free-photo/interior-kids-room-decoration-with-toys_18269878.htm?query=cute%20children%20room

Neuklizený pokoj:

https://www.freepik.com/free-photo/fragment-photo-children-s-room-with-scattered-things-toys_16061567.htm#query=untidy%20room&position=15&from_view=search

Vocabulary bank

1. Link the pictures with correct phrases:

	<p>wake up</p> <p>get up</p>	
	<p>have a shower</p> <p>have a bath</p>	
	<p>have breakfast</p> <p>have lunch at school</p>	
	<p>have a shave</p> <p>put on make-up</p>	
	<p>learn at school</p> <p>go to school</p>	
	<p>walk to work</p> <p>get to work</p>	
	<p>make dinner</p> <p>have dinner</p>	

	<p>get dressed</p> <p>get home / go home</p>	
	<p>go shopping</p> <p>do homework</p>	
	<p>sleep for eight hours</p> <p>go to bed</p>	
	<p>check messages on your phone</p> <p>check your emails</p>	
	<p>take the dog for a walk</p> <p>see friends</p>	

2. Complete the table:

<i>English vocabulary</i>	<i>Czech vocabulary</i>	<i>Ukrainian vocabulary</i>
always		
usually		
sometimes		
often		
every day		
early		

From morning to night 1

1. Complete the sentences:

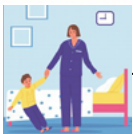
She _____ *has a shower* _____ in the morning.

They _____ at 8:00 a. m.

He _____ at home.

They _____ on Mondays.

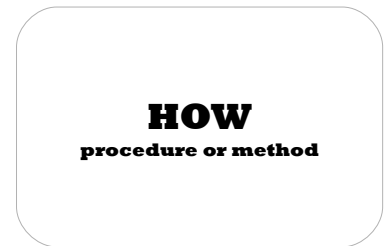
He _____ at four o'clock.

We _____ at 9:00 p. m.

2. Complete the table with phrases from the list:

get dressed, go to bed, go shopping, *see friends*, get up, do homework, go to school,
get home, make dinner, relax, have a bath, have breakfast

In the morning	In the afternoon	In the evening
	<i>see friends</i>	

3. Link the questions with correct answers:

What time do you get up?

Where does she have breakfast?

When does she go shopping?

What do you do in the afternoon?

How does she relax?

She has breakfast **at home**.

She plays computer games.

I usually see my friends.

I get up **at 7:00 a. m.**

She goes shopping **on Thursdays**.

Complete the table:

<i>English vocabulary</i>	<i>Czech vocabulary</i>	<i>Ukrainian vocabulary</i>
what		
what time		
when		
where		
how		

4. Complete the questions with correct question words:

- What
- What time
- When
- Where
- How

_____ *When* _____ do you get dressed? I get dressed **in the morning**.

_____ do you go to school? I go to school **at 7:30 o'clock**.

_____ do you take the dog for a walk? I take my dog for a walk **in the garden**.

_____ do you make dinner? I make dinner **with using a cookbook**.

_____ do you usually do when you are at home? I **check messages** on my phone.

5. Answer the questions with words from the list:

- in the evening
- at home
- a tea for the breakfast
- at eight o'clock
- by bus*

How do you go to school? *I go to school by bus.*

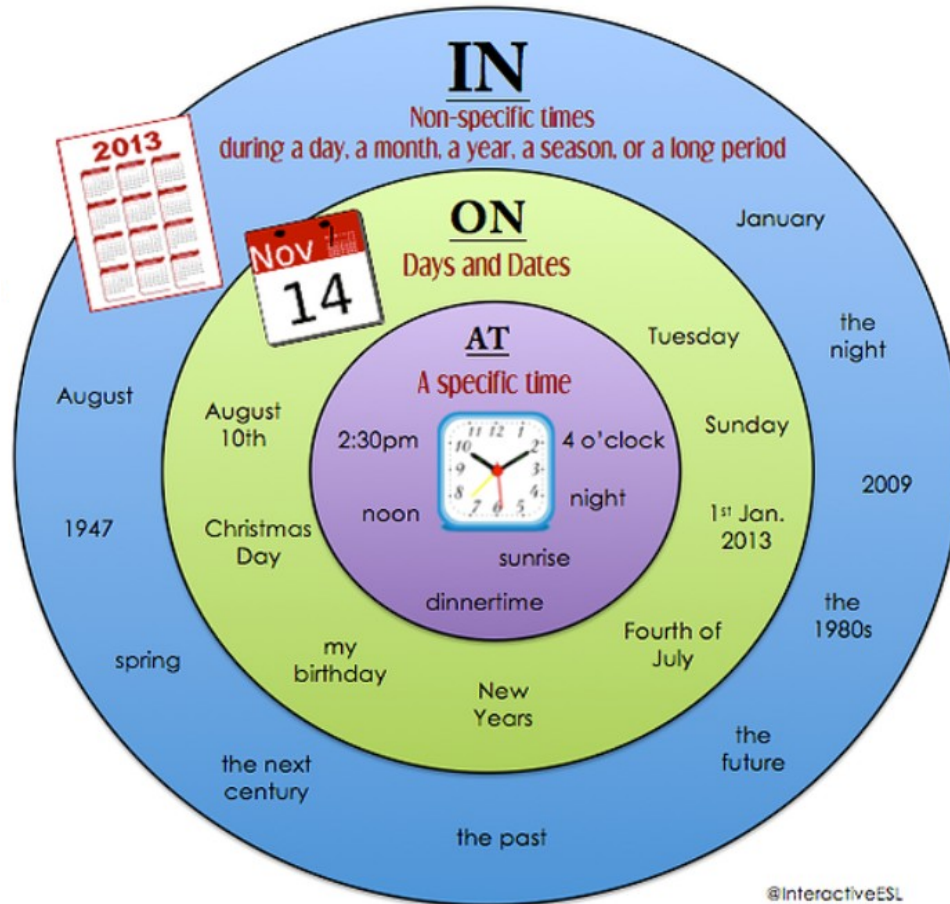
What do you have for breakfast? _____

Where do you have lunch? _____

When do you do English homework? _____

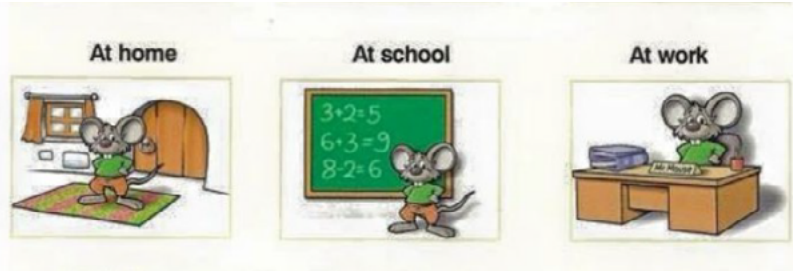
What time do you go to bed? _____

Grammar bank

Preposition of time		
IN	ON	AT
<p>in the morning (the part of the day)</p> <p>in the summer (the season)</p> <p>in December (the month)</p> <p>in 2022 (the year)</p>	<p>on Monday (the day)</p> <p>on Monday morning</p> <p>on 1st January (the date)</p>	<p>at three o'clock (the time of the day)</p> <p>at midday / midnight (the time of the day)</p> <p>at lunchtime (the time of the day)</p> <p>at night</p> <p>at the weekend</p> <p>at Christmas</p>
<p><i>He has a coffee in the morning.</i></p>	<p><i>She goes to the gym on Mondays.</i></p>	<p><i>We have lunch at school at 12:00 o'clock.</i></p>

Grammar bank

be **at** school / go **to** school

In

Preposition of place and movement		
Places		Movement
AT	IN	TO
at work at home at school at university	in a flat in an office in a room	go to work go to school BUT: ! go home !
at / in a restaurant at / in a cinema		
<i>She is at work every day.</i>	<i>We live in a flat.</i>	<i>They usually go to work by bus.</i>

From morning to night 2

1. Complete the prepositions AT / IN / TO / ON:

I wake up at seven o'clock. I have breakfast _____ home.

I usually go _____ school with my friend. _____ Fridays I go to school by bus.

We learn _____ school. We have a meal _____ lunchtime.

After I finish the school _____ 1:00 o'clock I go _____ the gym.

_____ the afternoon I usually relax. I do my homework _____ my room.

I go _____ bed _____ 9:00 o'clock. I sleep _____ night for nine hours.

2. Describe boy's daily routine, complete the verb and the prepositions:

have dinner
go to bed
have lunch
get up
have a shower
do homework
go to school
have breakfast

AT
IN
TO
ON

He gets up at 6:50 o'clock. Then he _____.

He _____ home every morning.

He usually _____ 7:40 o'clock.

_____ Monday, Wednesday and Friday _____ school.

After the school he _____ the afternoon.

He often _____ 7:00 p. m.

He _____ his room.

3. Complete the crossword:

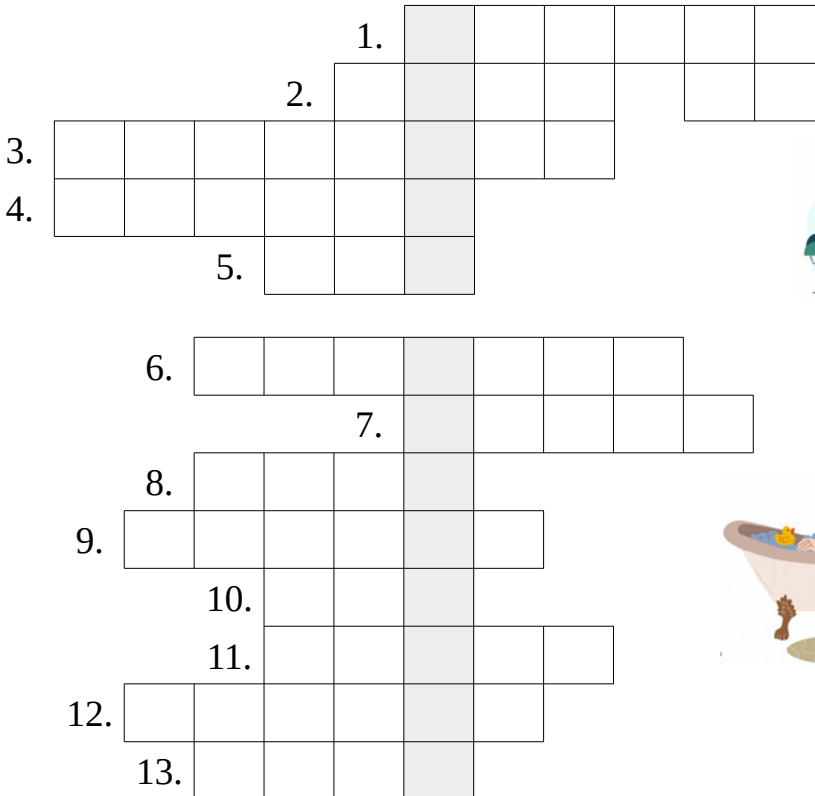
1. mít večeri: have _____

2. vzbudit se: _____

3. jít nakupovat: go _____

4. jít do školy: go to _____

5. den: _____

6. obleci se: _____ up

7. zkontrolovat: _____

8. koupat se: have a _____

9. sprchovat se: have a _____

10. postel: _____

11. hodiny (2 hodiny): 2 _____

12. e-mail: _____

13: doma: at _____

Control your work:

1.

I wake up at seven o'clock. I have breakfast at home.

I usually go to school with my friend. On Fridays I go to school by bus.

We learn at school. We have a meal at lunchtime.

After I finish the school at 1:00 o'clock I go to the gym.

In the afternoon I usually relax. I do my homework in my room.

I go to bed at 9:00 o'clock. I sleep at night for nine hours.

2.

He gets up at 6:50 o'clock. Then he has a shower.

He has breakfast at home every morning.

He usually goes to school at 7:40 o'clock.

On Monday, Wednesday and Friday he has lunch at school.

After the school he does homework in the afternoon.

He often has dinner at 7:00 p. m.

He goes to bed in his room.

3.

				1.	d	i	n	n	e	r	
				2.	w	a	k	e	u	p	
3.	s	h	o	p	p	i	n	g			
4.	s	c	h	o	o	l					
				5.	d	a	y				
				6.	d	r	e	s	s	e	d
				7.	c	h	e	c	k		
				8.	b	a	t	h			
9.	s	h	o	w	e	r					
				10.	b	e	d				
				11.	h	o	u	r	s		
12.	e	m	a	i	l	s					
13.	h	o	m	e							

Zdroje:

Vzbudit se:

https://www.freepik.com/premium-vector/happy-girl-wake-up-girl-stretching-bed-raise-her-hands-daily-routine-laying-bed-pillows_26976252.htm#query=wake%20up&position=6&from_view=search

Vstávat, snídat, oblékat se:

https://www.freepik.com/free-vector/cartoon-boy-daily-routine-activity-set-male-character-wake-up-stretch-brushing-teeth_2238507.htm#query=wake%20up&position=0&from_view=search

Nakupovat:

https://www.freepik.com/free-vector/three-generations-women-family-daily-routine-8-flat-compositions-horizontal-sets-with-shopping-cleaning-cooking-illustration_6870823.htm#query=daily%20routine&position=1&from_view=search

Sprchovat se,

https://www.freepik.com/premium-vector/vector-illustration-cartoon-girl-doing-various-activities_3763100.htm#query=daily%20routine&position=26&from_view=search

Koupat se, spát, večeret:

https://www.freepik.com/free-vector/woman-daily-routines-with-work-sleep-shop_30701093.htm#query=daily%20routines&position=9&from_view=search

Obědvat ve škole:

https://www.freepik.com/free-vector/children-having-meal-table_4978332.htm#query=have%20lunch%20at%20school&position=0&from_view=search

Holit se:

https://www.freepik.com/free-vector/morning-routine-young-man-flat-character-set_30727420.htm#query=have%20a%20shave&position=1&from_view=search

Líčit se:

https://www.freepik.com/free-vector/waterproof-makeup-concept-illustration_20134256.htm#query=put%20on%20makeup&position=0&from_view=search

Jít do školy:

https://www.freepik.com/free-vector/happy-kids-running-outside-near-school-isolated-flat-vector-illustration-cartoon-children-going-along-road-school-entrance-education-childhood-concept_11671726.htm#query=go%20to%20school&position=1&from_view=search

Učit se ve škole:

https://www.freepik.com/free-vector/happy-pupils-studying-classroom-isolated-flat-illustration-cartoon-children-characters-sitting-tables-school-lesson_11235555.htm#query=learn%20at%20school&position=7&from_view=search

Jít do práce, venčit psa:

https://www.freepik.com/premium-vector/series-sequential-scenes-showing-daily-life-young-man-from-waking-up-going-back-bed-night-colored-vector-illustration_20188926.htm#query=go%20to%20work%20daily%20routines&position=21&from_view=search

Připravovat večeři:

https://www.freepik.com/premium-vector/adorable-woman-cooking-kitchen-cute-young-girl-preparing-meals-home-female-cartoon-character-making-lunch-dinner-pastime-activity-culinary-hobby-flat-colorful-vector-illustration_17821862.htm#query=make dinner daily routines&position=17&from_view=search

Jít domů:

https://www.freepik.com/free-vector/kid-life-energy-battery-concept-boy-loses-energy-charge-during-day-happy-schoolboy-holding-backpack-goes-school-tired-child-sleeping-class-sitting-desk_28849786.htm#query=go%20home&position=25&from_view=search

Dělat úkol:

https://www.freepik.com/premium-vector/cute-boy-doing-homework-vector-illustration-daily-routine-schedule-illustration-abstract-background_30990296.htm#query=do%20homework&position=10&from_view=search

Jít spát:

https://www.freepik.com/premium-vector/angry-mum-crying-naughty-child-who-refuses-go-sleep-bedroom-flat-vector-illustration_26765810.htm#query=go%20to%20bed&position=22&from_view=search

Kontrolovat zprávy na mobilu:

https://www.freepik.com/free-vector/qr-code-smart-phone-illustration_6479561.htm#query=black%20phone%20check%20messages&position=0&from_view=search

Kontrolovat poštu na počítači:

https://www.freepik.com/premium-vector/3d-mail-envelope-icon-set-new-message-3d-realistic-vector_31460148.htm#query=check%20emails&position=23&from_view=search

Vidět se s kamarády:

https://www.freepik.com/premium-vector/little-kids-sit-together-with-friend-floor_29313188.htm?query=group%20of%20children

Obrázky pro question words:

<https://en.islcollective.com/english-esl-worksheets/grammar/question-words/question-words/99745>

Obrázek k užití předložek času:

<http://valanglia.blogspot.com/2016/02/prepositions-in-on-at-time-and-place.html>

Předložky místa:

https://cz.pinterest.com/pin/475411304391919964/?nic_v3=1a3hh24MU

https://www.freepik.com/free-vector/english-prepositions-with-birds-illustrated_11210978.htm#query=bird%20in%20inside%20preposition%20of%20place&position=0&from_view=search&track=ais

Denní činnosti:

<https://en.islcollective.com/english-esl-worksheets/grammar/present-simple-tense-s-third-person-singular/simple-present-tense-daily-routine/102217>

Čtenářská dílna pro žáky s OMJ na ZŠ

Knihy vhodné pro žáky s OMJ

- pohádky, bajky, mýty, legendy - převyprávěné verze
- dobrodružné knihy
- komiksy
- obrazově výrazné knihy, naučné nebo s morálním přesahem
- knihy s filmovou verzí nebo krátké aktuální knihy
- životopisy určené původně pro mladší čtenáře
- adaptovaná četba (audio, cvičení s klíčem, slovníčky)

→ ne delší než kolem 100 stran

Knih, kterou je možné propojit do hodin AJ:

 Marka Míková: Pán a vrabec (2017) - 2. stupeň

	1. stupeň	2. stupeň
Větší jazyková neznalost A1 - A2	<ul style="list-style-type: none"> Eva Volfová: Kočička z kávové pěny (2011) Marjane Satrapi: Ajdar (2008) Pavel Čech: Jirka a indiáni (2020), Dobrodružství pavouka Čendy (2019) Josef Čapek: Povídání o pejskovi a kočičce (2019) Rudolf Čechura: Maxipes Fík (2017) Pavel Čech: Dobrodružství Rychlé Veverky 1 - Velký závod (2013) 	<ul style="list-style-type: none"> Alena Wagnerová: Jak Marta zkrotila draka (2017) Petr Sís: Pilot a Malý princ (2014), Strom života (2015), Zeď (2007), Nicky & Věra (2021) David Böhm, Ondřej Buddeus: Hlava v hlavě (2020) Lucie Lomová: Divoši (2011) Milan Hencl: Ezopovy bajky (2012) Jean-Jacques Sempé: Marcelín Pivoňka (2018) Till Lukat: Senzační sportovci: 50 výjimečných sportovců historie (2020)
Menší jazyková neznalost B1 - B2	<ul style="list-style-type: none"> Petr Sís: Robinson (2017), Pilot a Malý princ (2014) Tereza Říčanová: Vánoční knížka (2006), Velikonoční knížka (2012) Lída Holá: Pohádky (2013) Aldous Huxley: Vrány z Hruškovic (2006) Kristýna Pokorná: Králičí válečníci - Z domova do divočiny (2013) 	<ul style="list-style-type: none"> Lída Holá: Pohádky (2013) Petr Hugo Šlik: Tajemství jeskyně pokladů (2020) Michael Ende: Punč přání (2020) Clive Staples Lewis: Letopisy Narnie - Lev čarodějnice a skříň Roald Dahl: Karlík a továrna na čokoládu J. K. Rowlingová: Bajky Barda Beedleho (2013) Nicolas de Crécy: Doba ledová (2008)

Aktivity pro práci s knihou / textem

Shrnutí děje pomocí obrázků

Žák vyjádří posloupnost děje pořadím obrázků, které příběh zachycují. Výsledek okomentuje. Případně lze k jednotlivým obrázkům klást doplňující otázky.

Tabulka tvrzení

Žák k předem daným tvrzením v tabulce doplňuje, zda jsou pravdivá nebo nepravdivá.

Metoda insert - informativní text

Žák během čtení označuje jednotlivé části textu symboly a ujasňuje si svůj vztah k informacím:

- √ vím
- + nová informace
- v rozporu s tím, co jsem si myslel/a
- ? nerozumím, chci se zeptat

Čtenářské kostky

Žák si hodí kostkou a odpoví na některou z otázek:

Kdo knihu napsal / ilustroval?

Líbil se ti příběh? Co se ti nejvíce líbilo?

Skončil příběh dobře? Proč?

Kolik postav bylo v příběhu? Které?

Životabáseň

Žák odpovídáním na předem dané otázky vytvoří báseň vztahující se k přečtenému textu. Báseň není nutně rýmovaná.

Jsem...

Bydlím...

Umím...

Bojím se...

Dramatizace příběhu

V příběhu s omezeným počtem postav a známým dějem žák po přečtení ztvární jednu z postav

- lze si pomoci figurkami, maňásky.

Je dovoleno pomáhat si zvuky, citoslovci.

Čtení s předvídáním - vhodné do skupiny

Žák předvídá děj z názvu. Dále předvídá pokračování příběhu, který čte postupně, např. po odstavcích. Své předpovědi zdůvodňuje na základě vodítek v textu, ze své životní zkušenosti, na základě četby jiných textů, dle ilustrací, žánru a dalších vodítek.

Řízené čtení

Představuje určitou obměnu čtení s předvídáním, kdy čtení jednotlivých částí textu je předem uvedeno otázkou, na kterou žák v textu hledá odpověď. Žák reflektuje, zda v textu našel odpověď na požadovanou otázku a na základě čeho tak usuzuje.

Pracovní listy pro četbu žáků s OMJ

→ Inkluzivní škola

[Práce s knihou Adam a koleno \(Dagmar Urbánková\)](#)

[Práce s knihou Kurtovi přeskočilo \(Erlend Loe\)](#)

[Práce s knihou Čepice \(Jan Brettová\)](#)

[Práce s knihou Kvak a Žbluňk \(Arnold Lobel\)](#)

→ Nová škola, o. p. s.

[Čtení mezi řádky](#) (2018) - metodika čtenářských lekcí pro žáky s OMJ s příklady konkrétních vhodných textů >>

Obsah

S knížkou po škole
Pravidla léta | Shaun Tan
Jen jestli si nevymejšíš | Shel Silverstein
Prvrozený | Tor Seidler
Jak se zbavit Mstivý Soni | Jiří Holub
Překlep a Škraloup | Tomáš Konžinský, Barbora Klárová
Adam a koleno | Dagmar Urbánková
Jak zvířata spí | Marie Štumpfová, Jiří Dvořák
Návštěva malé smrti | Kitty Crowther
Detektivové | Zuzana Pospíšilová
Zavádění podvojného deníku: Kvak a Žbluňk jsou kamarádi
Znaky pověstí a pohádek s využitím knihy Staré pražské pověsti – Adolf Wenig
O klíči | Pavel Čech
Jak Marta zkotila draka | Alena Wagnerová
Jídáše – čteme a pečeme
Raoul Taburin | Sempé
Klářka a 11 babiček | Olga Černá
Obrazy světa | Tereza Říčanová
Škvíry | Marka Míková
Papuchalk Petr | Petr Horáček
Inspirace pro práci ve čtenářských klubech

Dobrá praxe čtenářských klubů, do kterých jsou zapojeni žáci s OMJ

Vlastní tiché čtení probíhá prvních 10-15 minut.
Navazují další aktivity s jinou knihou, které motivují ke čtení obecně.
Žáci se znatelně jazykově zlepšují a lépe se zapojují do kolektivu.
Postupně získávají sebedůvěru. Mají příležitost poslouchat a mluvit,
ale také možnost mlčet a přitom být součástí společně prožívané aktivity.

Více ke čtenářským klubům s účastí žáků s OMJ viz zpráva z [projektu Nové školy, o. p. s.](#)

On-line aktivity podporující čtenářskou gramotnost

- Čtení s porozuměním na [Umíme česky](#) (filtr textů dle ročníku, různá témata, otázky k textu)
- Čtení s porozuměním na [Grammar.in](#) (filtr textů dle ročníku, různá témata, otázky k textu)
- Úlohy ve [Včelce](#) (úloha 523 - porozumění krátkému textu, úloha 525 - čítanka)

Audiotéky (zdarma)

- [Rádio Junior](#) - pohádky, čtení na pokračování, dobrodružné příběhy
- [Klasické pohádky na webu Zvukové knihy](#)
- [Youtube kanál audio-pohádek Městské knihovny v Praze](#)

Komunikace s žáky a rodiči s OMJ

Písemné informace

- Informace podávejte postupně.
- Používejte krátké věty, hesla a body.
- Buďte co nejvíce přesní a konkrétní.
- Nebojte se informaci doplnit o jednoduchou kresbu (např. rozvrhu, školních pomůcek, ciferníku hodin).
- Důležité informace (názvy osob, míst, termínů) uvádějte v 1. pádě.
- Nepoužívejte zkratky.
- Pište malým tiskacím písmem.
- Pro některé typy sdělení se může hodit vytvořit si šablonu.

Název akce, datum: _____

<p>Sraz - kdy: _____</p> <p>S sebou:</p> <p>1) _____</p> <p>2) _____</p> <p>3) _____</p> <p>Návrat - kdy: _____</p>	<p>Sraz - kde: _____</p> <p>Návrat - kde: _____</p> <p style="text-align: center;">Děti se budou vracet do školy. / Děti se nebudou vracet do školy.</p>
--	--

Ústní komunikace

- Používejte jednoduché krátké věty.
- Informace podávejte postupně.
- Každou informaci ještě jednou zopakujte.
- Ověřte porozumění tak, že rodič/žák sám informaci zopakuje.
- Mějte připravené písemné shrnutí.
- Nejdůležitější konkrétní informace (místo, čas, co přinést apod.) během promluvy zvýrazněte.
- V případě obsáhlejšího jednání si domluvejte tlumočníka.

Příklad č. 1 – Pozvánka rodičů na schůzku

Vážený rodiče,

rádi bychom Vás pozvali do školy na schůzku, kde si vyměníme informace důležité pro vzdělávání Vašeho dítěte.

Dostavte se prosím 31. 3. 2022 v 15:30 hodin do zasedací místnosti v 1. patře budovy školy.

Kontaktní osoba pro Vaše případné dotazy: Mgr. Květa Milá, kveta.mila@zs.cz, +420 xxx xxx.

S pozdravem

Podpis, funkce

Tento typ sdělení necháme přeložit. Díky překladu si můžeme dovolit zachovat zdvořilé formulace. Na setkání domluvíme tlumočnicka.

Uvádíme přesné datum, čas a místo.

Nevhodný příklad:
„Pozítíí na stejném místě jako naposledy.“

Jméno uvádíme v 1. pádě.

Nevhodný příklad:
„Volejte pana Vítů.“

Příklad č. 2 – Můžete prosím přijít... ?

Dobrý den,
můžete prosím přijít do školy?

Kdy: čtvrtek 31. 3. 2022, 15:00

Kde: třída V.B, 1. patro školy

Přijdu ANO NE

Podpis rodiče:

Mgr. Květa Milá, kveta.mila@zs.cz, +420 xxx xxx

Používáme vyjádření s infinitivem (lze dohledat ve slovníku). Nepoužíváme imperativ.

Nepoužíváme kondicionál, je matoucí:

Nevhodný příklad:
„Nepřišel byste ve čtvrtek?“

Příklad č. 3 – Informace o akci školy a výbavě dětí (a další obdobné příklady)

Vážený rodiče,

31. 3. 2022 děti jdou se školou na výstavu. Musí přijít v 7:45 hodin a čekat před školou. Musí mít svačinu a 20,- Kč na vstup.

Děti se do školy vrátí na 5. vyučovací hodinu na matematiku. Musí mít sešit, pravítko, kružítko a tužku.

S pozdravem

Podpis, funkce

Uvádíme konkrétní celé názvy, klíčová slova v 1. pádě.

Nevhodné příklady:
„Přineste rýs. potřeby.“
„Přijďte raději o něco dříve než obvykle.“

Příklad č. 4 – Pravidla doučování češtiny

1) Doučování je povinné. Když Vaše dítě nemůže přijít (je nemocné), musíte ho omluvit na e-mail: Mgr. Květa Milá, kveta.mila@zs.cz.

2) Dítě musí mít sešit a pracovní sešit k učebnici:

3) Dítě musí udělat úkol. Úkol musíte podepsat.

4) Když doučování odpadá, paní učitelka posílá e-mail a úkol do MS Teams.

Informace podáváme postupně, zřetelně je oddělujeme. Užíváme krátké věty.

Více o principu.

Nápomocná může být názorná ukázka.

Příklad č. 5 – Zadání úkolu (a další obdobné příklady)

Učebnice Český jazyk, strana 25, cvičení 3 a 4, čtvrtek 31. 3.

Používáme 1. pád, a konkrétní datum. Vyhýbáme se zkratkám.

Nevhodné příklady:
„Do příště dodělejte cv. 3 a 4 na str. 25.“

Doporučení ke komunikaci s cizinci:

Inkluzivní škola, META:

- [Obecná doporučení](#)
- [Nastavení komunikace](#)
- [Co pomáhá porozumění](#)
- [Čeho se v komunikaci vyvarovat](#)

Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.:

- [Příručka pro snadnější porozumění - my a cizinci](#)

NPI:

- [10 zásad komunikace s rodičem z odlišného kulturního prostředí](#)

Rozcestník vzorových dokumentů - ukrajinské verze (Inkluzivní škola, META):

- [Přijetí žáka do školy, pozvání rodičů na schůzku a žádost o tlumočnicka, žádost o doklady a doložení předchozího vzdělání, formulář pro vzájemné předání kontaktů](#)
- [Vzdělávací systém ČR, harmonogram školního roku, klasifikace žáků, přehled práv a povinností žáků a rodičů, možnosti podpory žáků s OMJ při vzdělávání, domácí příprava, platby ve škole, školní družina, školní jídelna](#)
- [Možnosti podpory dítěte během vzdělávání](#)
- [Sdělení rodičům \(dítě je ve škole smutné, informace o úrazu/nevolnosti, odpadá hodina, uzavření školy, výskyt nemoci, zdržení ve škole\)](#)
- [Omlouvání nepřítomnosti, uvolnění z tělocviku, uvolnění z výuky na delší/krátkou dobu](#)
- [Akce školy, třídní schůzky, lyžák, výlet](#)
- [Žádosti \(odklad, přijetí do přípravné třídy, doklady, tlumočnick, IVP, bezplatná jazyková příprava, uvolnění z výuky/předmětu, znovuposouzení zařazení\)](#)

Slovní hodnocení u žáků s OMJ a jak na něj

Proč slovní hodnocení?

- ➔ U žáků s jazykovou bariérou zpočátku lépe funguje, protože umožňuje nesrovnávat je se spolužáky, případně je neklasifikovat způsobem, který je vzhledem ke spolužákům nesouměřitelný.
- ➔ Slovní hodnocení lépe postihuje individuální pokroky a úspěchy žáka, a díky tomu je i více motivující.

Výhody vs. nevýhody:

✓ Mapuje a odlišuje více složek výkonu žáka (schopnosti, dovednosti, snahu).	✗ Časová náročnost a pracnost.
✓ Je-li formativní, pak žákovy úspěchy spojuje s cestou, která k nim vedla. U neúspěchů uvádí, jakou cestou bude možné je překonat.	✗ Riziko upřednostňování pozitivní motivace nad pojmenováním cesty k nápravě nedostatků.

Kdy a co slovně hodnotit?

- ➔ **Klíčové předměty** (zejména češtinu) je vhodné zpočátku **průběžně hodnotit slovně**, zatímco výchovy se doporučuje hodnotit rovnou klasifikačně (pro žáky je to více motivační).
- ➔ Pokud škola bude žáka hodnotit **na vysvědčení** a žák zatím látku konkrétního předmětu v daném ročníku neovládá, doporučuje se upřednostnit **slovní hodnocení**. To pak může u žáka s OMJ doplňovat klasifikační hodnocení ještě po nějakou dobu.
- ➔ U **výuky ČDJ** je zvykem hodnotit žáky **slovně jednou za čtvrtletí** a tím podat zpětnou vazbu i ostatním vyučujícím. Pokud je předmět ČDJ součástí ŠVP, objevuje se slovní hodnocení z něj i na pololetním a závěrečném vysvědčení.

Zkušenost ze ZŠ Curie:

Škola umožňuje průběžné slovní hodnocení na žádost zákonného zástupce po dobu tří pololetí. Na vysvědčení škola hodnotí slovně žáky jen z těch předmětů, v nichž žáci nezvládají učivo daného ročníku.

Později se přechází na klasifikaci známkami.

Zákonný zástupce má možnost zažádat o pokračující slovní hodnocení.

<https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/22031/HODNOCENI-ZAKU-CIZINCU-NA-ZS-CURIE.html>

Východiskem hodnocení jsou...

- ➔ **Vzdělávací cíle:** U žáka s OMJ mohou být výstupy specifikovány v **Plánu jazykové podpory** a měly by být vzhledem k jeho jazykové situaci nastaveny jako reálné.
- ➔ **Podklady o práci žáka:** U žáka s OMJ využíváme jako podklad průběžného hodnocení vše, co odráží jeho aktivitu (vypracované **slovníčky, plakáty, přehledy klíčové látky**). U shrnujících výstupů si ověříme, že je způsob testování žákovi srozumitelný a případně zadání nebo podmínky upravíme (pomůcky, vizualizace, uzavřené otázky, nácvik zadání, slovní pohovor aj.).

Jak na slovní formativní hodnocení:

*Čteš plynule. Na složitější otázky k textu ještě obtížně hledáš odpovědi.
Mohlo by ti pomoci číst text po kratších celcích a zkusit ho někomu přečíst.
Zlepšila jsi práci podle písemného zadání, ještě sleduj, zda jsi splnila všechny úkoly.
K učení jsi přistupovala zodpovědně, aktivně ses zapojovala do výuky přes Google Meet.*

<https://www.ped.muni.cz/pedagogika/wp-content/uploads/2021/01/Jak-psat-slovni-hodnoceni.pdf>

Hodnocení sleduje čtyři cíle:

1. Zhodnocení dosažení výstupů vzdělávání
 2. Vyjádření pokroku žáka
 3. Zpětnou vazbu k přístupu žáka ke vzdělávání
 4. Doporučení pro další rozvoj
- } sumativní složka hodnocení
} formativní složka hodnocení

Ukázky slovního hodnocení:

https://www.ucitelskaplatforma.cz/wp-content/uploads/2021/04/SLOVNIZV_inspirace.pdf

<https://clanky.rvp.cz/clanek/k/z/1328/KDY-A-JAK-POUZIVAT-SLOVNI-HODNOCENI.html>

<https://cizinci.npi.cz/ukazky-slovniho-hodnoceni/>

Na co si dát při slovním hodnocení pozor?

- U menších dětí (a u žáků s OMJ obecně) je třeba dát na miskú vah přínos slovního hodnocení a možnost porozumění textu, kterým je vyjádřen. Průběžné oceňování prostřednictvím symbolů (obrázků, smajlíků) je efektivní. Závěrečné hodnocení raději formulujeme jednoduše, než ve snaze o zachování všech jinak doporučovaných pravidel jako jsou:
- Nehodnotit žáka samotného, ale jeho činnost:
Jsi šikovný. → V hodinách pracuješ velmi dobře. Plníš úkoly, pomáháš spolužákům.
- Nechválit (nevytvářet závislost na kladném hodnocení učitele), spíše oceňovat:
Z Tvé práce mám radost. → Tvá práce v hodinách je velmi dobrá.
- Neuzavírat možnost dalšího rozvoje: ~~Nezvládl jsi...~~ → Potřebuješ ještě pomoci s...

Mapy učebního pokroku

- možnost, jak dát žákům vizuálně najevo jejich pokrok:

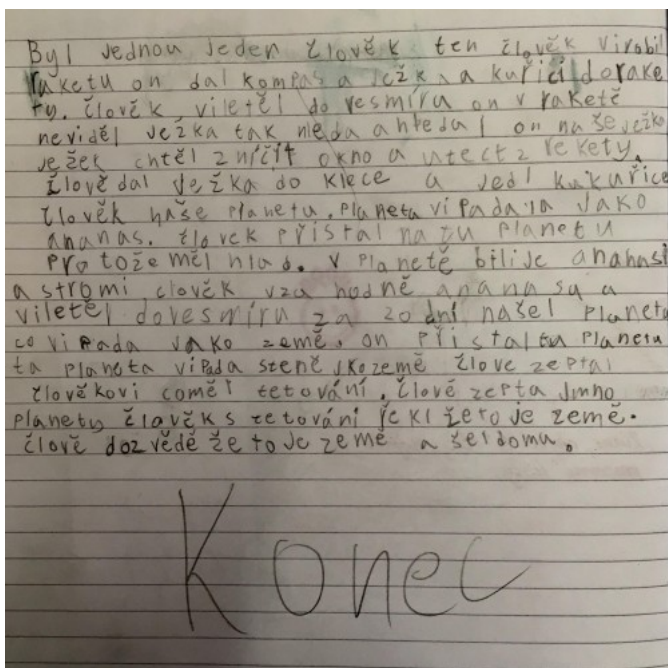
<https://tynalova.com/mapy-ucebniho-pokroku>

<https://inkluzivniskola.cz/mapy-ucebniho-pokroku>

10 / C / SLOVNÍ HODNOCENÍ U ŽÁKŮ S OMJ

Jak na průběžné slovní hodnocení v češtině u žáka s OMJ?

- Zohledňujeme **specifickou chybovost**, **vyšší výskyt gramatických chyb** a **omezenější slovní zásobu**. Chyby můžeme opravovat různými barvami dle jejich závažnosti. Je-li to možné, hodnocení vždy doplníme o písemný nebo ústně sdělený slovní komentář, v němž vypíchneme, co už žák zvládá a v čem se ještě musí zlepšit. Podmět ke zlepšení zadáme jako konkrétní úkol.
- **Sloh**: Žáka upozorníme zejména na **chyby, které mají vliv na srozumitelnost sdělení**. Vyjádříme se k obsahu textu - zaměříme se na možnosti jeho pozitivního zhodnocení a na jeden či více aspektů, v nichž by bylo možné text posunout dál.

*Kubo,
splnil jsi velmi dobře zadání úkolu.
Příběh je srozumitelný a moc mne pobavil.
Podívej se do tabulky vyjmenovaných slov
na předponu vy-/vý-. Zopakuj si základní
skladební dvojice věty.*

Úkol pro tebe:

- 1. Vezmi si zelenou tužku.*
- 2. Najdi v textu všechna slovesa
s předponou vy-/vý-, podtrhni je
a oprav pravopis.*
- 3. Doplň tečky na konci vět.
Na začátku věty napiš velké písmeno.*

5. třída, žák 5 let v ČR

[https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/22031/
HODNOCENI-ZAKU-CIZINC-
-NA-ZS-CURIE.html](https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/22031/HODNOCENI-ZAKU-CIZINC-U-NA-ZS-CURIE.html)

Jak na závěrečné slovní hodnocení na vysvědčení u žáka s OMJ?

V hodnocení sledujeme tytéž obsahové body **jako u ostatních žáků**:

1. Probraná látka a jak dalece ji žák ovládl, jaké dovednosti si při tom osvojil
2. Pokrok oproti předchozímu období - jazykové dovednosti, dovednosti související s osvojováním učiva
3. Celkový přístup žáka k učení, motivace, kooperace se spolužáky
4. Návod, jak odbourat nedostatky a jak se dále rozvíjet

U bodu 1 u žáka s OMJ můžeme reflektovat:

- Na jakou další látku se bude muset v budoucnu ještě zaměřit (části obsahu učiva, které zatím nebylo možné probrat - naznačit spíše výběrově, nezahltit)
- Jaká specifická chybovost se objevuje a jakým způsobem bude v budoucnu odbourávána (podat jako společný cíl a proces, na který není žák sám):

10 / D / SLOVNÍ HODNOCENÍ U ŽÁKŮ S OMJ

- Žákovi lze dát doporučení v oblasti rozšiřování slovní zásoby (sledování pořadů, čtení, výukové aplikace), procvičování gramatiky s kontrolou (Umíme česky aj.), procvičování konverzace (kluby a kroužky).

U žáka s OMJ určitě nevynecháme **oblast motivace**:

- Oceňme úsilí, které žák musí vyvíjet, aby se vyrovnal svým spolužákům. I pokud žák není aktivní, dejme najevo, že si uvědomujeme, že není lehké držet krok se spolužáky, ale že máme důvěru v to, že se postupnými kroky bude zlepšovat. Pokud mu něco není jasné, může se na nás obracet.

Nezapomeňte:

- Slovní hodnocení by mělo být srozumitelné (jazykově přiměřené) dítěti i rodičům.
- Dle §15 odst. 6, [Vyhlášky č. 48/2005 Sb.](#), se u žáků cizinců úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon, a k níž přihlížíme při hodnocení ve všech předmětech.

Tip: V rámci pedagogického sboru spolu sdílejte návrhy slovního hodnocení, inspirujte se navzájem a dejte si zpětnou vazbu k vyznění hodnocení. Slovní hodnocení je těžká disciplína, kterou nelze ovládnout ze dne na den a více očí více vidí.

Akreditované kurzy formativního hodnocení:

<https://www.edukacnilaborator.cz/kurzy-dvpp>

<https://pages.pedf.cuni.cz/uvrv/czv/>

Zdroje:

Inkluzivní škola:

<https://inkluzivniskola.cz/slovni-hodnoceni>

<https://inkluzivniskola.cz/mapy-ucebniho-pokroku>

Metodický portál RVP.cz:

<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/1523/vyhody-a-nevyhody-slovniho-hodnoceni.html>

<https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/22031/HODNOCENI-ZAKU-CIZINCUNAZS-CURIE.html>

<https://clanky.rvp.cz/clanek/k/z/1328/KDY-A-JAK-POUZIVAT-SLOVNI-HODNOCENI.html>

Učitelská platforma:

https://www.ucitelskaplatforma.cz/wp-content/uploads/2021/04/SLOVNIZV_inspirace.pdf

NPI - cizinci:

<https://cizinci.npi.cz/ukazky-slovniho-hodnoceni/>

Další:

<https://www.ped.muni.cz/pedagogika/wp-content/uploads/2021/01/Jak-psat-slovni-hodnoceni.pdf>

<https://pages.pedf.cuni.cz/uvrv/czv/>

<https://www.edukacnilaborator.cz/kurzy-dvpp>

<https://tynalova.com/mapy-ucebniho-pokroku>

PŘEHLEDNÁ TABULKA OPERATIVNÍHO PLÁNU ZAČLEŇOVÁNÍ NA ZŠ SATALICE

(personální obsazení ze druhého pololetí školního roku 2021/2022)

PŘIJETÍ ŽÁKA	ZODPOVĚDNÁ OSOBA/ KONTAKT	ZPŮSOB PROVEDENÍ, POZNÁMKY APOD.
Přijetí dítěte	Ředitelka Ing. Daniela Vočadlová	Ředitelka školy informuje třídního učitele, koordinátorku inkluze (paní zástupkyni) a výchovnou poradkyni o nově nastupujícím žákovi. Iniciují schůzku se zákonnými zástupci žáka, které se zúčastní další pracovníci dle potřeby.
Úvodní rozhovory s rodiči (zjištění a předání informací o dítěti a o škole, předběžné stanovení jazykové úrovně)	Ředitelka Ing. Daniela Vočadlová Koordinátorka podpory žáků s OMJ Ing. Alžběta Oborná Třídní učitel/ka Výchovná poradkyně PaedDr. Soňa Paulová Dvojjazyčná asistentka pedagoga Martina Zaňáková, DiS.	Vstupní pohovor probíhá s rodiči a žákem (pokud je potřeba, tak za účasti dalších pracovníků školy či tlumočnicka/interkulturního pracovníka) za účelem zjištění základních informací o žákovi, orientační úrovně znalosti čj, předání informací o chodu školy rodičům (v příslušné jazykové mutaci, pokud je k dispozici).
Jazyková příprava dle §20 ŠZ, intenzivní či letní kurzy češtiny jako druhého jazyka	Koordinátorka podpory žáků s OMJ Ing. Alžběta Oborná	Zástupkyně ředitelky informuje rodiče o případné možnosti jazykové podpory dle §20 Školského zákona (jazyková příprava v dotaci 100/150/200 hod.) a zajistí potřebnou administrativu. Jinou nebo návaznou možností je využití financování ČDJ z výzev MŠMT.
PLPP, Plán jazykové podpory, vyšetření žáka s OMJ v ŠPZ, IVP	Výchovná poradkyně PaedDr. Soňa Paulová Třídní učitel/ka Speciální pedagožky Mgr. Martina Princová a Mgr. Petra Novotná	K žákům je nasměrována podpora z PO I., popř. II a III. dle §16 ŠZ v rámci úprav obsahu vzdělávání. V případě potřeby jsou zapojeny speciální pedagožky.

PRVNÍ DNY VE ŠKOLE	ZODPOVĚDNÁ OSOBA/ KONTAKT	ZPŮSOB PROVEDENÍ, POZNÁMKY APOD.
Komplexnější jazyková a pedagogická diagnostika	Koordinátorka podpory žáků s OMJ Ing. Alžběta Oborná Třídní učitel/ka Výchovná poradkyně PaedDr. Soňa Paulová Dvojjazyčná asistentka pedagoga Martina Zaňáková, DiS.	Třídní učitel/ka ve spolupráci s ostatními pedagogy realizuje pedagogickou diagnostiku, dvojjazyčná AP provádí jazykovou diagnostiku. Celý proces zajišťuje zástupkyně ředitelky coby koordinátorka podpory žáků s OMJ. V případě potřeby jsou zapojeny speciální pedagožky.
Doučování	Dvojjazyčná asistentka pedagoga Martina Zaňáková, DiS. Třídní učitel/ka	Doučování (odpolední ČDJ) je financováno z výzev MŠMT, případně z Národního plánu obnovy.
Plán jazykové podpory/ PLPP	Třídní učitel/ka Výchovná poradkyně PaedDr. Soňa Paulová Dvojjazyčná AP Martina Zaňáková, DiS.	Třídní učitel/ka vypracuje společně s ostatními vyučujícími pedagogy PJP, koordinují se s VP a dvojjazyčnou AP. Plán je vyhodnocen po 3 -6 měsících. Za aktuálnost plánu odpovídá třídní učitel/ka.
Adaptační koordinátor Patron Komunikace s rodiči	Koordinátorka podpory žáků s OMJ Ing. Alžběta Oborná Dvojjazyčná asistentka pedagoga Martina Zaňáková, DiS. Třídní učitel/ka	Nově příchozí žák bude po škole proveden dvojjazyčnou AP. Třídní učitel případně také osloví 1-2 patrony (žáky ze třídy), kteří budou nově příchozímu žákovi pomáhat v jeho prvních týdnech ve škole. Komunikaci s rodiči primárně zajišťuje třídní učitel. V oblasti jazykové podpory se do komunikace zapojuje i dvojjazyčná AP. Na koordinační úrovni vše zajišťuje paní zástupkyně ředitelky.

PRÁCE S DÍTĚTEM 1. ROK	ZODPOVĚDNÁ OSOBA/ KONTAKT	ZPŮSOB PROVEDENÍ, POZNÁMKY APOD.
<p>Vyhodnocování a stanovení nových jazykových cílů v rámci Plánu jazykové podpory</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čtvrtletí - Pololetí - Konec roku 	<p>1. stupeň – třídní učitel/ka,</p> <p>2. stupeň – třídní učitel/ka v koordinaci s dalšími pedagogy žáka</p> <p>popř. ve spolupráci s výchovnou poradkyní PaedDr. Soňou Paulovou a dvojjazyčnou asistentkou pedagoga Martinou Zaňákovou, DiS.</p>	<p>Na základě pedagogické a jazykové diagnostiky je vypracován PJP, který bude, pravidelně vyhodnocován (ideálně čtvrtletně).</p>
<p>Hodnocení 1. a 2. pololetí</p>	<p>Třídní učitel/ka</p>	<p>Hodnocení provádí třídní učitel/ka ve spolupráci s dalšími vyučujícími, příp. s dvojjazyčnou AP.</p>

Práce s žákem další roky	zodpovědná osoba/ kontakt	Způsob provedení, poznámky apod.
<p>Jazyková rediagnostika vždy na začátku roku</p>	<p>Dvojjazyčná asistentka pedagoga Martina Zaňáková, DiS. Třídní učitel/ka</p>	<p>V případě potřeby bude provedena v průběhu září rediagnostika žáka a dle ní bude nově nastavena podpora pro příslušný školní rok.</p>
<p>Stanovení způsobu jazykové podpory / opětovná návštěva ŠPZ</p>	<p>Výchovná poradkyně PaedDr. Soňa Paulová Třídní učitel/ka popř. speciální pedagožky Mgr. Martina Princová a Mgr. Petra Novotná</p>	<p>Další návštěva ŠPZ se odvíjí od vyhodnocení PLPP/IVP/PJP, v případě dalších obtíží žáka či nedostačující podpory.</p>
<p>Stanovení a vyhodnocování jazykových cílů v jednotlivých předmětech</p>	<p>1. stupeň – třídní učitel/ka, 2. stupeň – třídní učitel/ka v koordinaci s dalšími pedagogy žáka popř. ve spolupráci s dvojjazyčnou asistentkou pedagoga Martinou Zaňákovou, DiS.</p>	<p>Nastavená podpora je průběžně vyhodnocována a jsou nastavovány jazykové cíle pro klíčové předměty.</p>

PRŮBĚŽNĚ

<p>Komunikace s rodiči</p>	<p>Třídní učitel/ka popř. dvojjazyčná asistentka pedagoga Martina Zaňáková, DiS. Koordinátorka podpory žáků s OMJ Ing. Alžběta Oborná</p>	<p>Běžnou komunikaci zajišťuje třídní učitel. Do komunikace ohledně jazykové podpory se zapojuje také dvojjazyčná AP. Větší informační schůzky pro rodiče vyžadující zajištění tlumočnicka, psychologa atp. organizuje paní zástupkyně ředitelky.</p>
<p>Práce s klimatem třídy</p>	<p>Třídní učitel/ka Školní psycholožka PhDr. Alena Vojkovičová</p>	<p>Vedle práce v rámci třídnických hodin škola zapojuje také externí organizace.</p>
<p>Jazyková příprava a doučování</p>	<p>Dvojjazyčná asistentka pedagoga Martina Zaňáková, DiS. Koordinátorka podpory žáků s OMJ Ing. Alžběta Oborná</p>	<p>Organizaci jazykové přípravy (rozvrh, intenzita, skladba a velikost skupin) má na starosti paní zástupkyně ředitelky v součinnosti s vyučující ČDJ, dvojjazyčnou AP.</p>

POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA

(nad rámec zdrojů uváděných na konci jednotlivých příloh)

ČSÚ: Mateřské, základní a střední školy, konzervatoře, vyšší odborné a vysoké školy - studující cizinci [online].

Praha: Český statistický úřad. Vydáno 31. 12. 2020 [cit. 15. 6. 2022]

Zdroj: https://www.czso.cz/documents/11292/40291466/c04R41_2020.pdf/647db-191-603f-442f-89_cd-2a79ebaa10ef?version=1.0

ČSÚ: Děti, žáci, studenti dle státního občanství [online].

Praha: Český statistický úřad. [cit. 15. 6. 2022]

Zdroj: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt & pvo=-VZD13b & f=TABULKA & z=T & skupId=1127 & katalog=30848 & pvo=-VZD13b & u=v4_VUZEMI_100_3018

Barbora Nosálová a kol.: Učíme češtinu jako druhý jazyk [online].

Meta o.p. s. Vydáno 2020 [cit. 15. 6. 2022]

Zdroj: <https://meta-ops.eu/publikace/ucime-cestinu-jako-druhy-jazyk-pruvodce-pro-ucitele/>

Inkluzivní škola [online]. Meta o.p. s. [cit. 15. 6. 2022]

Zdroj: <https://inkluzivniskola.cz/>

Jednotný metodický portál MŠMT [online]. MŠMT [cit. 15. 6. 2022]

Zdroj: <https://www.edu.cz/>

Michala Bernkopfová, Barbora Nosálová, Kristýna Titěrová, Tereza Vágnerová, Jana Vávrová: Průvodce začleňováním žáků s odlišným mateřským jazykem [online]. Meta o.p. s. Vydáno 2019 [cit. 15. 6. 2022]

Zdroj: <https://meta-ops.eu/publikace/pruvodce-zaclenovanim-zaku-s-odlisnym-materskym-jazykem-pro-zakladni-skoly/>

Portál podpory pedagogických pracovníků vzdělávajících děti/žáky cizince [online].

Národní pedagogický institut. [cit. 15. 6. 2022] Zdroj: <https://cizinci.npi.cz/>

Vzdělávání žáků cizinců [online]. MŠMT. [cit. 15. 6. 2022]

Zdroj: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavani-zaku-cizincu>

O INBÁZI

InBáze, z. s. je nestátní nezisková organizace, která existuje od roku 2001. Jejím posláním je vytvářet bezpečný a otevřený prostor k vzájemnému poznávání a porozumění mezi českými občany a lidmi jiných národností a kultur.

Spolek InBáze nabízí aktivity pro migranty a jejich rodiny – odborné sociální, právní a psychosociální poradenství, asistenční a poradenské služby včetně pomoci v nouzi. Provozuje komunitní centrum, organizuje programy pro mladší a starší děti, multikulturní skupiny a komunitní akce pro širokou veřejnost. Pro interkulturní a pedagogické pracovníky pořádá kurzy. Každoročně realizuje interkulturní festival RefuFest a jeho součástí je také sociální podnik Ethnocatering. Pořádá rovněž množství programů pro děti a mládež.

V oblasti vzdělávání InBáze dlouhodobě spolupracuje se školami. Věnujeme se multikulturním programům pro 1. i 2. stupeň ZŠ (projekt Bedýnky příběhů) včetně nastavení plánů multikulturní výchovy a také tématu podpory začleňování žáků s OMJ do českého školství. Snažíme se nastavit komplexní systém podpory od vyčlenění funkce koordinátora inkluze přes metodickou podporu pedagogů, jazykovou podporu dětí a komunikaci s rodiči až po práci s dětským kolektivem. Pro děti organizuje také interkulturní kluby a příměstské tábory a komunitní aktivity zaměřené na ethnovaření, výtvarné aktivity nebo kulaté stoly na různá sociální nebo vzdělávací témata.

O PROJEKTU MOSTY KE ŠKOLÁM III

Projekt Mosty ke školám III je zaměřen na **podporu začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem**; a to prostřednictvím komunitních, volnočasových a jiných neformálních aktivit, a dalším rozvojem kompetencí dětí a žáků v oblasti multikulturního vzdělávání. Podpora proinkluzivního multikulturního prostředí přispívá k sociální soudržnosti, chápání a respektování sociokulturní rozmanitosti, vztahu k okolnímu prostředí, k porozumění a toleranci odlišných kultur. Hlavním cílem projektu je ve školách **podpořit zavedení systémových změn** v začleňování dětí/žáků s OMJ a rozšíření chápání sociokulturní rozmanitosti. Proto se projekt soustředí zejména na **metodickou podporu** pedagogických pracovníků, žáků s OMJ a jejich rodin. Projekt cílí na pražské **MŠ a ZŠ**.

Realizační tým: Mgr. Ilona Dvořáková, Ing. Alžběta Oborná, MgA. Hana Mlynářová, Ing. Petra Holubářová

Vytvořeno v rámci projektu Mosty ke školám III podpořeného z Operačního programu Praha: Pól růstu ČR – CZ, reg. číslo CZ.07. 4. 68/0.0/0.0/20_079/0002127

Realizační tým: Mgr. Ilona Dvořáková, Ing. Alžběta Oborná, MgA. Hana Mlynářová, Ing. Petra Holubářová

**Vytvořeno v rámci projektu Mosty ke školám III podpořeného z Operačního programu
Praha: Pól růstu ČR – CZ, reg. číslo CZ.07.4.68/0.0/0.0/20_079/0002127**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

